

Pledoarie pro domo

Cu vreo trei ani în urmă, un coleg ne-a adus vestea că dorința noastră, a celor din LSR, de a primi indemnizație la pensie, în calitate de creatori, are baza legală pentru a se materializa.

Sub imboldul flamboiantului nostru președinte am și trecut la fapte, solicitând punerea în drepturi a celor ajunși la acest stadiu al vieții sociale. Și, de atunci, o ținem tot așa! Într-un veritabil ping-pong cu entitățile administrative ale statului. Partidă ce pare a se eterniza.

Există o metodologie, în aparență simplă, ce trebuie respectată pentru a obține această recunoaștere. Că suntem o asociație de “utilitate publică”. Sintagmă ce nu își găsește locul în legea sus-menționată. În schimb, la noi, fiecare lege este “dublă” de faimoasele “Norme de aplicare”. Cele care au dus, probabil, la apariția celebrului banc, conform căruia “legea este o barieră...”. Continuarea sunt convins că o știe toată lumea. Ei bine, în aceste “Norme”, nu există frază care să nu facă referire la “utilitate publică”! Fără măcar să precizeze în ce constă.

Nu vă vom pune răbdarea la încercare etalând schimburile de mesaje cu autoritățile abilitate ale statului, Secretariatul General al Guvernului (S.G.G.), și Ministerul Culturii, în atingerea scopului precizat mai înainte.

Redăm doar explicația răspunsului negativ, dată de Ministerul Culturii: nu îndeplinim condiția de-a avea “**personal angajat cu carte de muncă**”!? Fără a ne preciza câte persoane, și ce atribuții trebuie să aibă.

Așa este, nu avem asemenea personal. Dar prevederea ni se pare mai mult decât absurdă. La 16 membri, creatori de literatură, de ce ar fi nevoie să ”avem personal angajat cu carte de muncă”? Să ne învețe cum să scriem? Sau, poate, ce să scriem? Să țină evidența unor activități, care oricum nu au caracter patrimonial? Putem crede orice, în lipsa oricărei lămuriri. Cu atât mai mult cu cât toată activitatea noastră este bazată pe voluntariat, și nu este deloc lucrativă.

Evident, a urmat un nou retur în terenul S.G.G., cu textul: ...Vă suntem recunoscători dacă în calitate de organism al Guvernului ne veți indica la ce sunt necesari acești “angajați cu carte de muncă”, nemembri ai filialei, **care este utilitatea publică a acestora?** Cu atât mai mult cu cât, prin mesajul ce ni l-ați trimis, spuneți, simplu și clar, un fapt absolut firesc și normal:

“În sensul prezentei Ordonanțe (OG 26/2000), prin utilitate publică se înțelege orice activitate care se desfășoară în domenii de interes public general sau al unor colectivități”. Subliniem: o spune chiar S.G.G.!!

Răspunsul a venit cu promptitudine, indicându-ne, încă o dată, doar documentele ce trebuiau să alcătuiască dosarul. Ceea ce făcuserăm deja de trei ori!

Schimbul de mesaje a continuat cu insistența noastră de a afla câți oameni trebuie să angajăm, și, foarte important, cu ce atribuții.

În sfârșit, un e-mail “lămuritor”: “...S.G.G. nu este competentă să ofere consultații juridice sau interpretări cu caracter general-obligatoriu ale actelor normative în vigoare, care să poată fi invocate în fața instanțelor judecătorești sau autorităților administrative. **Singurele instituții care pot interpreta dispozițiile legale în vigoare sunt instanțele judecătorești,...**” Din câte înțelegem, aceasta pare a fi singura soluție pentru a pune capăt „jocului”.

Indiferent de rezultatul final, nedumerirea continuă să rămână valabilă: la ce ar fi utile aceste persoane pe care ar trebui să le plătim din niște pensii și salarii ridicol de mici?

Noi suntem ferm convinși că sunt total inutili unei activități creative, de largă utilitate publică, cum este cea în care suntem angajați. Drept dovadă, pe ultima copertă am expus toate realizările noastre din ultimii ani, înfăptuite **fără auxiliari**, destinate exclusiv „**unor domenii de interes public general**”.

Pentru conformitate:
Nicolae Cosmescu

ZÜRICH STORY

Ilzi Sora

M-am trezit plângând. Michele era doar separat, nu divorțat. E drept că era singur de mai bine de șapte ani, dar asta nu schimba cu nimic situația. În țara lui nu se divorțează așa de simplu, ca la noi. Probleme financiare, femeia este foarte bine protejată de lege. Și mie îmi promisese că ne vom căsători.

Îl cunoscusem pe o rețea de internet. Era ultima mea încercare de a mai socializa cu o persoană din mediul virtual. Nu vroiam să mă îndrăgostesc. Sufeream. Prietena mea Aurora mă avertizase că am să sufăr, dacă insist să cunosc pe cineva care se ascunde sub o identitate, de cele mai multe ori, falsă. Mă durea că avusesse dreptate, ca de atâtea alte ori. Mi-era necaz pe mine pentru că intrasem iar într-un joc ce nu avea să aibă un final fericit, așa cum îmi doream. Nu mai credeam în iubire.

Totul începuse simplu, într-o seară tristă de aprilie. Credeam că ieșisem din acea rețea pentru totdeauna, de fapt luasem hotărârea să nu mai discut cu nimeni, fiindcă nu găsisem nici o persoană serioasă pe acolo. Toți aveau vieți complicate și se eliberau de toate frustrările conversând cu cineva de aproape sau de departe. Dar eu căutam altceva.

- Ciao. Sono Michele.
- Ciao. Io sono Anita.
- Come va? *Ce mai faci?*
- Molto bene. E tu? *Foarte bine. Dar tu?*
- Anche bene, cara. *Grazie. Și eu la fel, draga mea.*

Mulțumesc.

Aceasta a fost prima zi. Internetul nu funcționa prea bine. „Mai încercăm și mâine.” Și am mers la culcare visând în italiană.

- Ciao.
- Ciao.
- Come va?
- Molto bene. Ma voi?
- Anche per me bene. *Grazie. Che mi racontai?*
- Io no parlo bene italiano. Parlo francese, inglese, meglio di italiano. Ma si puo insegnare a me. Ho fatto un po di italiano in un college, ma non sono sicure di me stesso. Ho dimenticato di parlare. *Eu nu vorbesc bine italiană. Vorbesc franceză, engleză, mai bine decât italiană. Dar ai putea să mă înveți tu. Am făcut puțină italiană la un colegiu, dar nu sunt sigură pe mine. Am uitat să vorbesc.*
- Ti imparo io l’italiano se vuoi. *Te învăț eu dacă vrei.*
- Bene, grazie.
- Che mi racontai? *Ce mai spui?*
- Basta per oggi. Devo andare a letto. *Ajunge pentru astăzi. Trebuie să merg la culcare.*
- Ok. Anche io. Ti auguro una buona notte, cara.

Spero si sentirti ancora. Mi piaci. *Și eu. Îți urez „Noapte bună”, draga mea. Sper să ne mai auzim. Îmi plăci.*

- Anche io. Buona notte, Michele.
- Grazie. A domani. Buona notte, cara.

.....
După două săptămâni.

- Ciao, amore.
- Ciao.
- Come va?
- Molto bene, grazie. E tu?
- Anche bene, grazie. Quando possiamo parlare bene di noi due? *Când putem să vorbim despre noi?*
- Într-o zi, când ne vom vedea de aproape. Față în față.
- Cât mai curând. Eu sunt gata, cara. Când vrei tu. Te pup.
- Unde locuiești?
- Acum locuiesc la Zürich. Știi germana? Foarte puțin. *Guten tag. Guten Abend. Ich liebe dich. Cose semplici. De ce?*
- Și eu te iubesc. Ha-ha-ha. Mă bucur că știi germană. Așa poți veni la mine. Ai fost vreodată în Elveția?
- Nu, dar am fost în Germania. În 1988 și în 2006. Prima dată în Germania democrată. Doar acolo se organizau excursii pentru comuniști, ca noi, cei din România. Prima oară am fost la Berlin și a doua oară la Darmstadt, în orașul științei.
- Bun, și acum te întreb încă o dată: ai vrea să vii în Elveția?
- Sună interesant. E o invitație?
- Desigur. Vreau să mă ajuți și să învăț germana mai bine. Nu sunt prea talentat la limbile străine.
- De cât timp ești în Elveția?
- De un an și jumătate.
- Ce faci acolo? Lucrezi?
- Da. Sunt inginer electric.
- Și cât timp ai de gând să lucrezi acolo?
- Cât timp se va putea. Aici sunt salarii bune. Încă se câștigă foarte bine. Haide, vino! O să-ți placă. Dacă te vei îndrăgosti de mine, poate vii să lucrezi și tu aici. Știi bine germană.
- Oh, te miști mult prea repede pentru mine. Și dacă nu aș ști atât de bine germana, nu m-ai invita?
- Te-am invitat deja, *cara*. Fii liniștită.
- Mi-ar plăcea să vizitez Elveția și pe tine, dar nu am vacanță decât în vară.
- Atunci poate ne punem de acord pentru lunile iulie-august.
- Cu siguranță. Am douăzeci și cinci de ani, ochi albaștri, 170 cm și sunt singură, dar tu?
- Ha-ha-ha. Ai văzut poza pe care am postat-o pe facebook?
- Da, și am tradus-o. Era o doamnă bătrână, de la țară, cu batic pe cap ce-și făcea reclamă pe internet. Era

o glumă, desigur. Dar, oare se întâmplă astfel de lucruri și în realitate? Că doar nu ai de unde să știi dacă nu te vezi cu persoana, față-n față?!

– Ești foarte nostimă! La început am crezut că-mi faci curte.

– Da, și complimentele tale sunt foarte bine scrise.

– Să știi că folosesc Google Translate.

– Mi-am dat seama. Și eu la fel. Îmi place foarte mult italiana. E o limbă foarte frumoasă, muzicală. Limba îndrăgostiților. Romeo și Julieta.

– Mă tem că va trebui să ne descurcăm fără dicționar atunci când vom fi față-n față.

– Sau ne vom folosi mult mâinile. Limba gimnastică. Deja am obosit.

– Vrei să mergi la culcare?

– Aș vrea, dacă nu te deranjează.

– Nu mai poți să stai puțin? Aș vrea să mai vorbim. Și așa o facem doar o dată la două săptămâni, de obicei.

– Cred că da. Dar nu mai mult de o jumătate de oră.

Dacă-mi promiți că nu mai râzi de mine când greșesc.

– Vroiam să-ți spun că și fără dicționar pot să-ți fac declarații de dragoste, cara. *Stasera mi sto dichiarando per te che ti amo.*

– Anche io ti amo, Michele. Am spus bine?

Foarte bine. Fii liniștită, *tesoro*. Ești dulce și meriți din partea mea toată dulceața pe care ți-o pot oferi. Îți ofer inima mea, încrederea, loialitatea, răbdarea, colaborarea, dragostea. Îți ajung toate acestea ca să mă iubești?

– Dacă sunt scrise din inimă, da. Nimeni nu mi-a spus vreodată atâtea cuvinte frumoase.

– Și aș vrea să ți le spun și în realitate.

– Într-adevăr?

– Vreau să fac asta pentru persoana pe care o iubesc.

– Abia aștept.

– *Grazie por amore... te quiero... te amo mi hermosa... por siempre... por toda la vida... mi corason... beso, beso, beso... ich liebe dich... I love you... je t'aime... te quiero... siempre... mi quierida... obrigado...*

– Nu știi portugheză. Îmi pare rău. E mai ușoară spaniola, *por favor*.

– Dar eu nu știu nici portugheză, nici spaniolă. Ha-ha-ha. Translatorul, bată-l vina.

– Hai să ne salutăm de „Noapte bună” prin cuvinte frumoase de amor.

– Începe tu primul. Ești maestru.

– *Dolce baci... mille carezze... caldi abbracci... anche se sei lontana nel cuore per sempre ti porterò ...ti amo...*

– *Mille grazie, mio caro Michele.*

Steluța Istrătescu

„DUPĂ BRÂNZĂ”

– La ora douăsprezece plecăm. Fix douăsprezece – îmi șoptește profesorul Blaga și trece mai departe, pierzându-se între rândurile de viță de vie înșirate până în vârful dealului.

La ora douăsprezece era pauza de masă, când fiecare elev își lua pachetul cu mâncare și se refugia unde vedea cu ochii, eventual cât mai departe, pe tarla. Pachetulul, care era cam anemic, de obicei consta în două, trei felii de pâine cu ceva între ele, ceva slănină, marmeladă, magiun, gem, celebra zacuscă – mândria gospodinelor în acele vremuri – sau, unii mai norocoși, ca să nu spun „privilegiați”, dar numai ei, aveau salam, parizer, sau brânză ceea ce constituia un lux în vremea când în magazinele alimentare nu găseai decât „adidași” și „tacâmuri” sau nesfârșitele șiruri de sticle cu apă minerală. Firește, se mai găseau și alte lucruri, după care toată lumea tânjea, dar se dădeau numai pe sub mână și doar dacă aveai „relații”, bașca „bacșișul” pentru amabilitatea gestionarei de a face efortul să le scoată de sub tejghea sau din „spate”, unde era depozitul magazinului.

Când vedeai gestionara dispărând după perdeaua care demarca intrarea în mult prea prețiosul și râvnitul depozit, inima îți creștea de bucurie și erai sigur că sandwichul tău va fi mult mai arătos, putând chiar să te dai mare cu el, iar uneori – asta numai în cazul când reușeai să intri în grațiile

mult prea delicatei doamne, și doar după ce bătătoreai calea spre inima ei, reușind s-o îmbunezi – te mai alegeai chiar și cu restul „tacâmurilor”, devenind fericitul posesor de respectivul produs, în mărime naturală, cam slăbănog ce e drept, dar căruia îi puteai acorda cu mândrie numele de „pui” în fața prietenilor mai puțin norocoși decât tine. Poserorii mult râvnitelor produse erau de regulă clienți permanenți, care cunoșteau procedeul și era de ajuns doar o clipire din ochi, ca gestionara să facă gestul mult așteptat, după ce, precaută, arunca o privire îngrijorată împrejur, asigurându-se că nu se afla vreun ochi ascuns perfid pe undeva prin spatele tejghelelor, care să-i pună în pericol integritatea și buna credință.

Trecuseră mai bine de trei săptămâni de când eram la cules de struguri. Tot liceul pe tarla. Elevi și profesori de o potrivă. De la mic la mare. Echipați cu cizme de cauciuc până la genunchi și înfolfiți cu ce aveau mai călduros – de multe ori îi prindea zăpada pe câmp – băteau tarlaua de sus și până jos, supraveghind buna desfășurare a culesului. Elevii cărau strugurii în găleți de plastic, și înainte de a le răstruna în bena de la punctul de colectare, treceau pe la profesorii-spraveghetori, care îi notau în carnetul de pontaj, pe care-l decorau cu mai multe sau mai puține

liniute verticale, sau „bețe” cum le numeau elevii, bețe reprezentând numărul găleților cu struguri culese de elev în ziua respectivă. Firește, de multe ori, profesorii erau, de fapt se mai lăsau păcăliți de inventivii elevi, care treceau prin fața lor de mai multe ori cu aceeași găleată cu struguri, cu satisfacția că „l-am păcălit”, spre amuzamentul comun. Pontajul cu bețe nu folosea nimănui.

Octombrie se apropia de sfârșit și încă nu ne ajunsese niciun zvon la urechi referitor la revenirea în „băncile noastre”. Vremea ne era amic și de data aceasta. Soarele ne încălzea până pe înserat, când vremea se răcorea din nou, dar nu mai mult decât dimineța, când ne imbarcam în autobuze înfășurați în jachete groase și căciului de lână îndesate până peste urechi. Nu plouase de mai bine de două săptămîni, ceea ce ne dădea mari speranțe de „supraviețuire”, cu atât mai mult cu cât o gripă păcătoasă făcea ravagii prin împrejurimi.

– Brânză? – m-a întrebat Luminița, profesoara de chimie, cu ochii măriți de uimire, de parcă ar fi rostit un nume magic. N-am mai mâncat brânză de când nici nu mai îmi aduc aminte. Nici nu-i mai știu gustul. Vinde cineva pe aici? – și mă fixează cu ochii ei căprui, măriți de uimire.

Probabil mă auzise vorbind cu Luca, profesorul de sport, pe care-l rugasem să aibă grijă și de elevii mei, în timpul în care aveam de gând să „mă fac nevăzută”. Vorbisem în șoaptă, ca de obicei, dar cum vântul începuse să bată, îmi cărase vorbele la vale, unde Luminița își cantonase elevii. Uitasem de experiența anilor precedenți, când rămânând mult în urma elevilor – ei urcau coasta fluierând, în timp ce noi deabia ne trăgeam sufletele – îi auzeam spunând bancuri și amuzându-se copios. Deabia așteptam să-i auzim povestind cu hazul lor caracteristic și să ne amuzăm copios. Circulau mult bancurile cu Bulă, multe din ele fiind cu tentă politică, ceea ce ne bucura, făcându-se să mustăcim și să zâmbim în barbă – desigur, fiecare în barba lui – ignorând faptul că acest lucru atrăgea în mod automat „interogatoriul”, nu de puține ori în afara liceului, unde chestiunea devenea mult mai gravă. În astfel de ocazii, din fericire nu prea multe – învățasem deja lecția – ne cam zgâlțâiau frigurile. „N-am auzit nimic”, o țineam noi una și bună. Dacă elevii erau în vârful dealului iar noi deabia de eram la poale, cum să auzi de la o distanță atât de mare? Iar în timpul culesului nu vorbeau. Munceau. Nu reușeau niciodată să dovedească contrariul. Eram convingși că auziseră și ei – erau destule „urechi ascultătoare” strecurate printre elevi – dar în momentul în care elevii se răspândeau pe tarla, îi pierdeam din vedere, iar în apropierea noastră se fereau să spună bancuri, oricât de nevinovate ar fi fost ele. Și atunci problema rămânea în aer. Însă nimeni nu lua în calcul indiscreția vântului, cel vinovat de toate relele.

– Nu vinde nimeni. Cine să vândă prin coclaurii ăștia? – i-am răspuns, prefăcându-mă preocupată de numărul găleților.

Nu s-a clintit de lângă mine.

– Hai, spune-mi, te rog – și mă privea rugător – pentru Adișor. Nici nu mai știu ce să-i dau în pachețel la școală. O știi cât e de mofturoasă. Dar brânza îi place.

Mă privea atât de rugător încât n-am rezistat. Am cedat.

– O să se facă foc Blaga. Deabia de a acceptat să mă ia și pe mine. Îl rog din prima zi când am venit aici. O să măucidă.

– Parcă n-are și el copii. Știe cum e. Numai că el are casă la țară și mai face rost de câte ceva. Îi mai dau sătenii, că-l știu. Ei, acum om vedea. Și dacă nu vrea, ce pot face?

Profesorul avea o casă bătrânească în apropierea orașului, la „Grande Vallee” cum îi plăcea s-o numească și de care era foarte mândru. Locul lui favorit la sfârșit de săptămână, când uitând de literatură și filosofie devenea simplu fermier, cultivând celebrele lui „roșii de grădină”, din care aveam și noi câteodată fericirea să ne înfruptăm.

– Și cu elevii ce faci?

– Nicio problemă. Sunt cu Liana. Mă duc doar s-o rog să-mi țină locul. Nu lipsim mai mult de o oră, nu?

– Bineînțeles că nu. Mergem aici în sat, aproape. Blaga cunoaște locurile. Poate avem noroc și ne alegem cu un kil, două.

– Atunci fii atentă cum facem: vorbești cu Liana și la douăsprezece fără cinci ești la capătul tarlalei. Dar nu mai târziu. Atât ne-ar trebui cu Spinei. Nu mai pupăm noi brânză chiar dacă o se ne vadă leșinate de foame.

– Fii sigură că la fără zece sunt acolo.

La fără un sfert am pornit spre locul de întâlnire. M-am strecurat tiptil printre rândurile de viță de vie, privind îngrijorată în jur. Nici urmă de elevi sau profesori. Doar găleți răsturnate sau pline cu struguri, abandonate în pripă. M-am felicitat în gând. Niciun picior de elev sau de profesor. Se retresăseră strategic spre locul unde urmau să servească mult prea copioasa „masă de prânz.” În vale, unde era și sursa de apă, un puț vechi a cărui ciatură acoperită cu mușchi verde și găurită la încheieturi, deabia de putea aduce la lumină o cană, două de apă. Era sursa de amuzament a elevilor mai curând decât sursa de apă.

Luminița era la locul întâlnirii.

– Mă temeam că nu mai vii. Că te-ai răzgândit.

– Când e vorba de brânză? Glumești.

– Trebuia să-mi închipui!

Vocea profesorului tună în spatele nostru. Ne întoarcem ca trase de sfoară. Sprijinit într-un ciomag, ne privea dojenitor cu ochii lui de un albastru metalic ce te sfredelea până în adâncul ființei. Nu v-ați luat nicio ustensilă, așa-i? De unde să știe niște doamne ca dumneavoastră ce trebuie să ia cu ele când merg prin coclauri!

Am răsuflat ușurată. Nu se supărase. Dar despre ce ustensile vorbea? Nu îndrăzneam să-l întreb.

– Ciomege! Bâte de lemn sănătos. Să ne păzim de câini – și ne imoblizează din nou cu aceeași privire.

– Câini? – exclamă Luminița speriată.

– Câini, fătuc! Tot țaranul are un câine în ogradă. Ori aveți impresia că țaranii or să ne primească cu brațele deschise. Ca pe conducătorul nostru iubit. Dar pentru că tot ai venit dumneata să ne ții de urât, ia vezi ce e lângă mogâldeța aia de pământ – și arată cu ciomagul spre locul respectiv.

– Două bâte – spune Luminița râzând.

– Bănuiam eu că o să fiți două, așa că am luat trei, pentru orice eventualitate. Acum, dacă tot ai venit, hai la drum. Merge și în trei.

N-am avut timp să ne dezmeticim, că deja era la distanță apreciabilă în fața noastră. Avea un mers sprinten, tineresc deși era printre primii pe lista de pensionare în acel an. Am pornit în fugă după el, încercând să-l prindem din urmă. Imposibil. Era mereu cu mult înaintea noastră. Am coborât valea, am urcat un deal, apoi altul și altul. Mereu în urma lui. Deabia de mai respiram. Am fi vrut să ne mai oprim să ne tragem suflul, dar când îl vedeam în fața noastră mergând întins ajutat de ciomag, grăbeam pasul, încercând măcar să nu-l pierdem din priviri. N-am mai fi știut pe unde să ne întoarcem.

– Ne mai fugărește mult? – o aud pe Luminița abia respirând în spate. Îmi vine s-o las naibii de brânză.

În sfârșit zărim câteva case răzlețite printre copaci înalți.

– Am ajuns – spun fericită, căutând un loc unde să mă așez.

– Haideti, fătucelor! Acum v-ați găsit să vă opriți? – strigă din mijlocul uliței.

Sprrijinite de ciomege, reușim să-l ajungem.

– Aici stă nea Micu. Face o brânză bună. Am mai luat de la el – și începe să bată cu ciomagul în poartă.

Nicio mășcare. Câinii, iscați de zgomot, sar cu labele pe poartă lătrând, gata să trezească tot satul.

– N-o fi nimeni acasă – spun speriată de lătratul cânilor. Îmi era teamă să nu rupă gardul și să se repeadă la noi.

– Unde să plece vinerea? Stă acasă și mai vinde brânză. Din asta trăiește. Toate satele de aici au fost colectivizate. Se descurcă și ei cum pot – și continuă să bată și mai tare. Câinii devin și mai agresivi. Mă îndepărtez de poartă, sperând să potolesc furia animalelor. Luminița vine în urma mea.

– Mergem mai departe. Trebuie să găsim și la altcineva. Toți fac brânză aici – spune Blaga pornind la deal pe uliță.

O casă mică, în fundul unei grădini plină cu răsaduri de flori. Ne oprim și batem în poartă. După câțva timp iese o femeie, cu un băț în mână.

– Ce aveți, mamică? Ce băteți așa de băgați oamenii în sperietei? Că n-o fi luat foc! Ce vreți?

– Brânză! – rostește Blaga tare și răspicat. Sunase ca un ordin.

Femeia ne privește speriată, dându-se un pas înapoi.

– Brânză? De unde brânză? Nu face nimeni în sat la noi brânză – și dă să plece, strângându-și șorțul înflorat în jurul ei.

– Stai femeie, că nu suntem de la centru. Am venit și noi să cumpărăm un kil de brânză de la mata. Suntem jos, în vale, cu elevii la muncă voluntară. Suntem profesori.

Femeia deja dispăruse în spatele ușii. Cred că trăsese și zăvorul după ea. I-am zărit capul ascuns în spatele perdelei, urmărindu-ne speriată. A tras-o repede când și-a dat seama că e „spionată”.

– N-am noroc nici de data asta – se căinează Luminița.

– Ai răbdare, fătucă. Nu s-a terminat satul. Mai sunt și alți brânzoși – și pleacă vioi mai departe, ajutându-se de ciomag.

Ne privim una pe alta și izbucnim în râs.

– Își închipuie că pot merge mai departe? Aici rămân până vă întoarceți să mă luați. Duceți-vă sănătoși. Eu aici rămân, pe banca asta – și se așează pe o bancă de lemn în dreptul unei curți. Mă așez și eu.

– Ce faceți taică aici? Nu vedeți că a început ploaia?

Nu văzusem. Copacii înalți, ale căror frunze nu se scuturaseră încă formau o boltă umbroasă, adăpostindu-ne. Mi-am îndreptat privirea în direcția de unde venea vocea. Un bătrânel simpatic mă privea zâmbind blând.

– Bună ziua – îi urez, înveselită de zâmbetul lui. Așteptăm.

– Ce așteptați? Pe aici nu vine autobuzul. Tocmai jos în vale. Puteți să așteptați mult și bine – și ieșind pe poartă, se proptește în fața noastră.

Ne ridicăm și facem câțiva pași spre drum.

– Plouă. Plouă și mai tare. Ce căutați pe aici, pe la noi?

– Suntem jos în vale, la muncă voluntară.

– A, așa vine vorba? Și ce căutați pe la noi aici?

– Brânză – rostește Luminița, încercând să-l imite pe Blaga.

– N-am, taică. Dar dacă vreți ouă, am vreo câteva și vi le dau cu dragă inimă. Safta e la București, la fată, și n-am nevoie de ele și până vine ea, mai îmi face mie găinile și altele. Ele ouă în luna asta. Și eu nu mănânc prea multe.

– Zici că ai ouă? – întreabă Luminița cu jumătate de glas. Bune, bune și alea.

Ne întoarcem și ne așezăm din nou pe bancă.

– Păi, atunci mă duc să vi le aduc.

– Du-te, nene, du-te – îl încurajeză Luminița, cu o voce atât de mieroasă, de parcă ar fi dezmiardat unui copilăș – du-te și adune-ne ouăle...

Bătrânul dispăre în spatele porții.

– ...că murim de foame. Mai am puțin și leșin – continuă cu o voce atât de plângăcioasă, încât începem să râdem, zgâlțâind banca din toate încheieturile.

Bătrânul se întoarce cu o legătură în mână.

– Uite, taică. Pe astea le-am mai găsit. Le-o fi dosit Safta prin vreun ungher, de nu dau de ele. Le-o fi pus pentru clocit, ea știe – și ne întinde legătura.

Luminița încearcă să scoată ouăle.

– Nu-mi mai dați batista înapoi. O am de la o înmormântare. V-am legat ouăle în ea. Să nu le spargeți.

– Cât face, taică? – îl întreb, când îmi revin din uimire.

– Ce să facă? Nu face nimic. Vi le dau cu dragă inimă. Și Safta vi le-ar fi dat de ar fi fost acasă. Dar e plecată, v-am spus. La fete. La București. Și ce ziceați că sunteți? – întreabă privindu-ne cam suspicios.

Nu-mi aminteam să-i fi spus. Și nici el nu ne întrebuse.

– Dumneata cam ce-ai zice? Arătăm cumva a profesoare? – se grăbește Luminița să mi-o ia înainte.

Bătrânul ne măsoară, preț de câteva clipe, din cap până în picioare și clătinând din cap rostește cam mormăit:

– Oți fi, ce pot spune, numai că... – și se scarpină după ceafă, zâmbindu-și neîncrezător pe sub mustața albă și deasă.

– Arătăm chiar așa de groaznic? – îmi șoptește Luminița discret la ureche.

– Fii serioasă – îi spun privind-o cu revoltă disimulată. Suntem chiar elegante – și-i arunc o beza.

– Om fi, dacă zici mata – rostește Luminița încurajată, făcându-mi cu ochiul. Nu arătăm prea bine acum, de, ca la voluntară, dar de altfel suntem elegante. Ca din jurnal – și cu un gest de cochetărie încearcă să-și potrivească eșarfa umezită de ploaie în jurul capului, sub formă de turban. Ei, acum cum arăt? – i se adresează, privindu-l provocator.

– Eu mai știu, taică? Cum să arăți? Așa... cum să zic eu... așa cam... ca o curcă plouată.

N-a mai avut replică. A izbucnit într-un râs atât neașteptat de vesel, încât m-a prins și pe mine, făcându-mă să uit că, de fapt, situația în sine era mai mult de plâns decât de râs. Nedumerit, bătrânul s-a lăsat și el prins în jocul nostru. A început să râdă bătându-se cu palmele în piept ca și cum ar fi vrut să se pedepsească pentru gestul său. Parcă și mustața începuse să-i tremure sub cascada zgomotoasă a râsului.

– Bată-vă să vă bată, că mă făcurăți să râd cum n-am mai râs de mult? – rostește cu greu, încă mai hohotind. Apoi își trece mâneca peste ochi, încercând să-și ștergă lacrimile care îi șiroiau pe obraji rozalii. Și cum ziceți că ați nimerit pe la noi, taică?

– Am mai venit cu un profesor – răspunde prompt Luminița. Zicea că-i cunoaște pe toți pe aici, prin sat. A plecat mai departe... să caute... – și coborînd vocea, adaugă – să caute potcoave de cai morți.

Avea o figură atât de caraghioasă încât eu m-am pornit din nou pe râs. Bineînțeles că nu m-a lăsat în postura de solistă. Și cu cât râdeam mai tare, cu atât bătrânul ne privea mai nedumerit, ridicând din sprâncenele albe stufoase.

– Taică, noi plecăm – spun după ce ne-am săturat de atâta râs. Trebuie să mai ajungem și pe la casele noastre.

Mă ridic. Luminița îmi imită gestul. De fapt, parcă tot ce făceam părea tras la indigou, de parcă eram surori siameze.

– Bogdaproste pentru ouă – i se adresează bătrânului, aplecându-și puțin capul în semn de mulțumire. Și respect.

– Să fie pentru ai mei, că sunt mulți pe acolo, pe sus – și face un gest larg cu brațele. Și mergeți sănătoase.

Ne-a urmărit cu privirea până am cotit drumul. Am privit înapoi dar nu mai era la poartă. Ploaia care se întetea îl gonise în casă.

– Dar știi că plouă binișor? – spune Luminița după ce am parcurs o bucată bună din drum. Știi ce zic eu? Ne oprim aici, pe banca asta și-l așteptăm pe Blaga. Sper că n-are de gând să ne țină aici până o să se lase întunericul. Nici n-aș mai găsi drumul de întoarcere. Habar nu am pe unde am tot hoinărit. Și să-mi spui mie, cum o să ne descurcăm la tarla. S-or fi prins tovarășii că lipsim.

– Mușcă-ți limba!

Asta era ultimul lucru care ni se putea întâmpla. Picăturile de ploaie care se scurgeau pe de frunzele copacilor cădeau reci pe noi, făcându-ne să ne zgribulim de frig. Ne-am strâns una în alta, încercând să ne încălzim. Din când în când priveam îngrijorate în sus pe uliță, sperând să vedem silueta firavă a profesorului apărând.

– N-am făcut nicio brânză – rostește grav, oprindu-se brusc în fața noastră.

Am tresărit. L-am privit cu ochii măriți de uimire. Arăta ca o nălucă proiectată pe fundalul întunecat al uliței.

Amorțite de frig și așteptare, n-am găsit nimic mai bun decât să râdem. De data aceasta era rândul lui să ne privească ciudat, de parcă nu mai eram cele cu care pornise la drum cu câteva ore în urmă. S-a așezat pe bancă lângă noi și după câteva clipe și-a scos haina și a început s-o scuture. A repetat gestul cu prețioasa și nelipsita-i șapcă, ținta glumelor colegilor de cancelarie, desigur a colegilor de același leat cu dândul. Noi, cei mai tineri, n-am fi îndrăznit să facem astfel de glume, dar ne amuzam copios când le auzeam. Ca și profesorul însuși, de altfel un bun coseur.

– Ehe, aici e doar o ploicică. Ce răpăială a fost acolo!

N-am înțeles unde venea acel ”acolo”, dar bănuiam că era cu mult mai departe de locul în care înțepenisem noi.

– Hai, călătorului îi șade bine cu drumul!

A pornit înaintea noastră, fără să ne mai adreseze vreun cuvânt. Cu pas sprinten, de parcă acum ar fi plecat la drum. Ca la comandă ne-am ridicat și l-am urmat la câțiva pași. Din nou am luat în picioare toate găurile și hopurile ce ne ieșiseră în cale la venire, numai că acum erau pline de apă și noroi, mocirlindu-ne din cap și până în picioare.

Am ajuns la capătul tarlalei mai repede decât ne-am fi închipuit. S-a oprit și luându-și traista de pe umăr, a desfăcut-o larg în fața noastră:

– Asta e tot ce am găsit – a rostit cu hazu-i caracteristic.

Traista era plină cu ciuperci. Ciuperci de toate formele și mărimile.

– Și asta e tot ce am căpătat noi – se grăbește Luminița să-l contracareze. Cinci ouă. Dar proaspete – și râde încercând să desfacă legătura cu ouă.

Din grabă, neatent, sau poate din cauză că mâinile îi erau aproape înghețate, două din ouă s-au rostogolit la pământ, spărgându-se cu zgomot.

– Ce făcuși, fătuc? Dracu te-a pus să le desfaci?

– Mi-au mai rămas trei. Ajung de o omletă – și a început să râdă însoțită de râsul în cascade al profesorului. Nu m-am lăsat mai prejos.

După ce am terminat terapia de râs, ne-am pregătit să dăm piept cu „uraganul”.

– O luăm fiecare pe alt drum. Nu ne-am văzut! E clar, fătucelor? Ne întâlnim la autobuze.

Au fost ultimele ”indicații prețioase” pe care profesorul ni le-a dat în ziua aceea.

– Noi mergem pe aici – mă trage Luminița de mânecă. Iar la capătul rândului ne despărțim.

– Tot drumul m-am gândit la ceva – îl auzim spunând când ne pregăteam să pornim la drum.

Ne-am întors. Era așezat pe o ridicătură de pământ. Părea un Don Quijote după bătălia cu morile de vânt. Dacă n-ar fi fost atât de jalnic poate am fi râs. Ne-am oprit la câțiva pași de el, privindu-l atent ca niște școlărițe ascultătoare și așteptând prețioasele indicații.

– De azi înainte n-am să mai analizez la clasă poemul „După Melci”, ci noul poem „După Brânză”! E mult mai autentic. Probabil pe vremea lui Ion Barbu nu se găseau melci. Pe vremea noastră nu se găsește brânză.

Nu era nimic de râs. Am plecat. N-am făcut decât câțiva pași când l-am auzit declamând cu vocea-i

cunoscută, amintindu-mi de inegalabilă voce a lui George Vraca în emisiunile de „teatru radiofonic” din copilăria mea. Ne-am oprit.

Dintr-atâția frați mai mari
Unii morți
Alții plugari
Dintr-atâția frați mai mici;
Prunci de treabă,
Uzi, peltici
Numai eu răsar mai rău
Mai năuc, mai nătărău
Dintr-atâția frați cu har

Mă brodisem mai hoinar....

Ploaia se oprise, dar un vânt ușor începuse să răscolească frunzele viței de vie. Coboram panta și tot îl mai auzeam:

Desculți și uzi
Fetișcane, cozi plăvane
Înfășate-n lungi zăvelci
O porneau în turma bleagă
Să culeagă
Ierburi noi, crăițe... melci.

Vântul rebel îi căra cuvintele până la noi, în vale.

TOTUL CU SOCOTEALĂ

Ionel Dincă

Venisem din armată; trecusera trei luni. „Baiete, – zice ăl bătrân –, mă, tu cam ce gând ai? Încotro o apuci? Fiecare își face câte-un rost: unii se duc la carte, alții la meserie, tu încotro o ei?” Tăceam. „Băă, rămâi teleleu, dacă nu miști ceva; nici dracu’ nu te ia! – îmi prezicea bătrânul. Cin-se-ncurcă cu tine? Să te țină pe boabe...?” Ce mă tot gândii eu: „Bă, știi c-are dreptate? Trebui’ s-o iau din loc; trebui’ să-mi fac un rost!” Și-mi veni-n minte Ieremia; un unchi din partea mamei: inginer, angajat în uzină, plecat de mic în lume, doldora de voință. „Asta mă face om! – gândii. Călare pe <<negrilă>> și zbughe-o la oraș. Cobor din tren; în gară... un prost picat din lună! „Descurcă-te Ioane! Încotro o apuci?” O iau pe sub balcoane, repetând când și când adresa, citind pe fiecare ușă de la scările blocurilor. Niște picături mari și dese mă atinseră-n cap. „Na, că-ncepu și ploaia!-zic. Asta-mi mai trebuia!” Și-mi pusei geanta-n cap. Un râs așa... ca gâlgâitul de ulcior, se auzi de sus. „Începu ploaia, mă? Scoate-ți umbrela!” – râse una așa... numai ispită-n ea, de se vedea prin rochie; uda pe balcon florile. Mă retrăsei un pas. „Îlăuu!” – țipă scurt ea, slobozind un prosop. „Mă încearcă aratarea! – gândii eu. Momeală, hai? Nu-ți ține! Mi-arunci tu râma, dar nu mușe! Nu mai sunt prostul de când eram soldat, de mă împinse dracul și, la un dans, strânsei una așa... de mă suii și pe pantoful ei, de se dezveli vipera de mine și-și puse mâinile în șolduri, de-am scăpat doar pe geam! Nu mă privi ca măța, că nu-ți aduc prosopul sus! Nu vin; vrei să plec dezbrăcat?” Nu m-am dus; m-a ferit și mi-a ajutat Sfântul, de-am rămas întreg, teafăr.

Dar crezi, iubite cititor, că am scăpat cu-atâta? De unde!...

Mă angajasem. Intrasem în uzină; apoi și la seral, la liceu. Era-ntr-o dimineată; pornisem strungul și îmi pregăteam lucrul când... „Servus, timidule!” – aud deodată-n spate. Întorc capul... ea! „Ascultă, mă... Tu nu știi să fii cavalier? Nu puteai să-mi aduci sus prosopul?” O privesc...spumă de fată! Mamă, ce călduri m-apucară!

Cum îmi galopa inima!

„Eu, sus?! – întreb. Păi ce...te cunoșteam? Nici numele, măcar; și... nici ce poamnă ești...!” „Numele, mă?! Hai că ești tare! Ți-l spuneam eu...! Sunt Lili, mă! Stau singură la bloc; apartament... pe cinste! Numărul nu ți-l dau; secret...!”

„Pe al meu îl știi toți; e afișat afară”. „O-hoo! Te-ai și mutat?! Păi ai proptele, mă... relații! Mie... doar când m-am măritat, mi-au dat. Dar ce folos; că, după șase luni, mi s-a ușchit bărbatul. <<Pagubă!>> Era prea mocofan, mă; știi, fără sentiment!” „Ai vrut să scapi de el”. „Prostule. Era antisentimental! Tufă, mă! Știi tu ce este aia?” „Eu, zău, nu te-aș fi luat nici cu poliția; prea-ți toacă-ntruna melița”. „Baiatu’..., trebui’ să știi s-alegi! Vioaie, mă; cu ochi ca mura coaptă; și trupul... plin de jar! Uite, așa... Pricepi?” „Stai, fato, ce te vâri... stai mai departe că mă cam luă cu frig! Și-apoi, du-te că, uite, vine șeful!” „Ești tolocmac, mă, bădăran! O să te-aștept când ieși; am să-ți spun un secret”.

*

La ieșire, cât m-am ferit, cât m-am tot fofilat, tot nas în nas am dat cu ea.

„Hai, mă, ce dracu, ai și prins rădăcini? De când te-aștept!... Mai stăm sau hai pe jos!? Mai ozonezi și tu plămâni. Dăm și prin parc...Să vezi ce aer...! Mori, mă, și n-ai mai pleca, zău!”

*

Parcul, e drept, m-a copleșit. Aerul proaspăt, tare... padurea... îmi treziră dorul de sat, de acasă. Cum stam, un fior scurt îmi săgetă tot corpul. De dor, îmi scânteiară ochii. Lili, atentă, receptă transformarea și o interpretă. Îmi prinse tare brațul, mă învâluu cu priviri lacome, doldora de

promisiuni. Eu, rătăcit în amintiri, zâmbeam ca pruncu-n somn. Mă și vedeam în car, pe deal, întorcându-mă pe înserat cu tata de la câmp: carul mergând anevoios... boii – cu burțile cât malul, pufnind satisfăcuți pe nări..., asfințitul în vâlvătai..., cântecul răgușit al cucului..., glasul de corn dogit al padurarului. Îmi închid ochii strâns și respir lung, adanc. Lili îmi prinde și mai tare brațul, mi se lipește strâns de piept. Tresar trezit ca dintr-un vis și îmi trag iute mâna; fâstâcit, mă dezlipesc timid.

– Hai, mă, nu fă pe prostul! – se înfîrbântă Lili. Nu vezi ce liniște, ce nori de liliac și cât de blând adie vântul? Auzi, ascultă cum foșnesc crengile, cum cântă acele de brad; ți-ngână răsuflarea!

Prudent, clipesc și tac. Lili îmi prinde amândouă brațele. Îi zvâcnesc tâmplele; ochii îi ard, inima-i bate mai-mai să-i spargă pieptul.

Mă scrutează malefic:

– Ce tot privești în jos, mă aiuritul? Ridica nasu' sus, ce dracu...

Hipnotizat, devin ascultător.

– Așa. Ia zi, pe tine te-a iubit vreodată cineva? Sau... dracu, cum să-ți zic, că uite, parcă nici voce nu mai am; parcă mi-aș fi pierdut de tot mințile! Cine te-a iubit, mă, pe tine cel mai mult?

– Tata! – zic eu morocanos. Mama mă ologea prea des; eram și prost și rău!

– Nu, mă... Vreo fata; tu ai iubit pe cineva vreodată?

– Nu, că nu vreau! N-am timp; nu vreau să am încurcături! Trebui' să-mi fac un rost și-apoi... Eu sunt timid și...

– Și prost, mă! – îmi luă vorba Lili. Asta ești. Și ție nu-ți stă bine așa; că ești frumos, bătu-te-ar...! Hai, spune: chiar nu pricepi nimic? nu simți? Sau faci pe... – îmi prinde strâns mijlocul Lili și, apăsător, cu pieptul îmboldindu-mă.

Eu mă încrunt... îmi adumbresc privirile să-mi pot munci mai bine gândul... îmi adun pungă buzele și, ca un nevinovat, înalț scurt din umeri:

– Nimic. Pricep, dar zău, nu simt nimic!

Lili se înverșunează, devine hotărâtă; mă prinde peste umeri, mă sărută îndelung, mă strânge de-mi trosnesc, ca la șobolan, oasele (la cele 75 de kg ale ei...!)

– Dar acum, mă?

Prind să mă concentrez mai mult: strâng pleoapele prelung, îmi ridic până-n slăvi sprâncenele, zâmbesc, sorb cu nesăț aerul padurii și...:

– Acuma...da!

– Și... ce? – își lipi Lili nasul, dragăstoasă, de bărbia mea. Zi, mă afurisitule, ce taci?

Mă hotărâsc:

– Întâi și întâi..., – îmi rotesc eu odată ochii, mărind suspansul –, întâi și-ntâi, parc-aș fi beat!

– Și? – își ținu scurt Lili răsuflarea.

– Apoi..., – vorbesc eu parcă mai iritant, mai cu încetinitorul –, apoi parca m-aprind, iau foc!

– Și-și?? – face ochii mari Lili, uitând să mai respire și buzele întredeschise.

– Și-apoi... Dar nu-ți mai spun; asta nu trebuie să știi; e rușinos.

– Zi, mă afurisitule! Tocmai acum...!

– Și-apoi... – mă poticnesc parcă voit, muncit de gând: dacă să-i spun sau nu.

Dar cum privirile lui Lili, insistente, nu mă slăbesc deloc, mă devorează, mă hotărâsc grăbit:

– ...Și-apoi, parc-aș fugi, – răspund –, că știi...am uitat să-mi iau pâine! Deseară fac ca lupul! Sunt singur și fac foamea!

Fulgerător, Lili-mi slăbește umerii; se dă-napoi un pas... doi... apoi, cu priviri ca de foc:

– Cu cine-mi pierd eu timpul!... Du-te, mă, dracului de ne-nțarcat!! Cu tine, moare omu-n drum! Fugi, mă, și ia-ți și-un biberon! Suzetă, mă!

Țâșnesc ca o săgeată.

„Doamnee, din ce-am scăpat!- șoptesc oprindu-mă după ce-am căpătat distanță. Zici să mai ai încredere!... Totul cu socoteală, că nu știi de ce dai!”

Vasile Dorin Ghilencea

Fragment din romanul

“O floare albastră”

După cum i se îmbujoraseră obrazii și îi sclipeau ochii, Dochița ghici imediat că a “petrecut cu un intim la o țârie”. Bărbatul îi întinse sacoșa din care

femeia scoase o sticlă. După ce o cercetă, spuse:

– Afînată, cum făcea Ionel al meu, numai nepotul Traian face.

– Ai dreptate...

– Ca-ntotdeauna! glumi femeia.

– Să zicem, ca-ntotdeauna. A trimis-o Ana dumitale lui Mimi. Acolo am întâlnit-o și pe Levința la unchiul Gavril.

– Bine ai făcut c-ai trecut pe la ei. Nu-i felul nost' nasul pe sus. Ai văzut ce gospodărie și-au făcut? Gospodărie frumoasă, moștenitori reușiți. Deși ea a fost o fată săracă, a știut de la început să modeleze temeiu la căsnicie. Îs cumiți și cinstiți, ce mai... Nadăjduiesc că după ce strâng bucatele, într-o zi om mere să-i vizităm.

– I-am propus vizita mai devreme... duminică. Mimi vrea să-și îmbrățișeze sora, așa c-a zis să-i faci un colet cu merinde.

– Bine că s-o gândit să-mi ceară. Dar Gusti cum se simte?

– Începe să ne îngrijoreze.

– Șezi numa' cu mine la masă.

– Două mâncări strică... la siluetă. Am mâncat cu Traian și Ana.

– Cum vă-ngrijorează? reveni la subiectul ce-o interesa.

– Are, uneori, dureri îngrozitoare. Parcă nu l-ar ajuta nimic. Dar unde-s comorile?

– Cred că la televizie. Sunt tăt felul de seriale.

– Și Victor?

– Și-a onorat angajamentul. Dar e ceva mai mult decât să fi făcut eu. Dacă nu era “lucrătura voastră...”

– Măicuță dragă, nu ne acuza. Vii cu viii, morții cu morții! Singurătatea e bună pentru cele pustietăți. Să fie într-un ceas bun?

– Cum își rostuieste ale lui, vine. Chiar de mâine poate începe să-și aducă niște lucruri. Așa că...

– Va fi bine, o sprijini el pe Dochița în îndoiala sa.

– Dar vezi tu, lumea clevetește!

– Un timp și se oprește. Va fi bine, o asigură el cu franchețe, până la urmă, vine și iubirea. Cred că Victor îți va da liniște, soare, clarități. Fără iubire lucrurile plutesc în ceață.

Niciodată nu avusese astfel de discuții cu ginerele său. “Ne trecem zilele și nu ne spunem cuvintele gândite”, medită femeia.

Între timp, Victor a fost vizitat de cumnatul său, fratele mai mare al Crăiței, să sărbătorească, așa cum îi spusese Victor, predarea casei, a terenurilor, a lucrurilor. Deși la casă avusese o contribuție însemnată, se gândiseră la un document vânzare-cumpărare care să-i scutească de încurături mai târziu. Așa că Victor își luă puținele lucruri care erau “strict ale sale”.

– Ioi, dragă Victoraș, ai sosit deja? îl întâmpină Dochița când îl văzu cu geamantanul în curte.

– Nu așa a fost înțelegerea?

– Te-o căutat... Credea că bea cu tine un dețic. Era încântat de ce-a-făcut. Si, m-a încurajat în ce ne privește. Parcă-aș fi la prima cununie, așa mă simt.

Pentru prima lor seară Dochița pregătise o cină pe cinste. Avea darul să facă gustări, fursecuri delicioase, cu un miros plăcut, apetisant. Victor venise din tot sufletul să intre într-o viață nouă. Cu femeia asta, gândi bărbatul, am să stau în aceeași casă, în același pat, și simți eliberarea din singurătate. și pe lângă faptul că o conversație cu Dochița era plăcută, dar și altele, cum ar fi dorințele lui bărbătești au fost scoase la lumină.

Femeia îi zâmbi cu ochii săi negri, strălucitori în timp ce așeza masa.

– În mare îndoială ajunsesem, Victore.

– Că m-am răzgândit?

– și așa se poate spune.

– Ești tare nostimă.

– Nostimă?

– Da, nostimă. Ani de zile m-ai respins și-acum îmi spui că te-ai temut.

– Te rog să șezi la masă, dragă.

– Ai așezat pe masă de parcă-aș veni de la cosit. Mai întâi să mă spăl pe mâini.

– Azi o muncit mult și a mâncat puțin la orânz. Dacă ai grijă de bărbatul potrivit îți va fi bine! îmi zicea săraca mama. Se așezară la masă ocolind cuvintele ce puteau fi spuse. Dochița închină cu palincă veche către noul său partener de viață:

– Noroc, și bine-ai venit, Victor dragă, în familia noastră.

– Cu dumneata, în binecuvântarea Domnului, ciocni paharul de-al Dochiței. Apoi continuă: Dochița, dragă, apoi eu am venit ca să ne facem și acte...

– Dacă te grăbești, fie. Acu’ rogu-te, servește-te!

“Încep să cred că, medită femeia, îl știu și eu de peste douăzeci de ani de când a apărut în Răsăriteni. În anii ăștia a fost, pentru mine, un simplu șofer, dar unul care vorbește frumos, este serios, cinstit. Acum mi se impune un alt om care mi se apropie din cu totul alte pricini. Oare am să-mi gădesc liniștea de-odinioară lângă acest om?” se întrebă ea care tânjea încă după omul ei blând, impunător la nevoie, niciodată sever, voinic, frumos... Victor nu era nici așa de solid, nici zâmbetul acela fermecător nu-l avea. El se făcea plăcut altfel, concluzionă ea. Prin vorbe frumoase, prin muncă temeinică. Oare cum au ajuns să-și unească sorțile viețile? Nici ea nu l-a apropiat, nici el n-a îndrăznit mai mult...

Răducu ajunsese în stația de autobuz. Află o veste neplăcută: mașina de traseu făcuse pană de cauciuc, la capăt. Bagajul pentru Cornelia îl deranja. Gândurile se derulară slobode în singurătate. Rămase singur cuc acolo, până se întunecă. Apăreau, ici, colo, câte o stea. În depărtare, apăru semnul de foc al zeului Perun, și încă odată, ca semn arăbesc, fără tunet. Deodată, foșnetul copacilor îl trezi din liniștea sa monumentală. Încet, încet, turla cetății medievale, ridicată deasupra caselor, începea să fie mistuită de întuneric. Curând, după curba cetății, apăru în sfârșit, luminile farurilor autobuzului, proiectând siluete- le a doi călători întârziți, care voiau să-l prindă.

– După cum arde candela, luă Victor seama la flacăra lată și joasă, mâine nu cred că putem intra pe loc. Va ploua. Numai după miezul nopții, dacă-și revine conul, vom avea soare.

– Nu știam, recunosc cinstit Dochița. De unde știi astea?

– De-acasă...

– Doamne, multe taine mai sunt pe lume.

– Sărut mâna pentru masă, a fost excepțională !

– Mă bucură că ți-a plăcut, Victore dragă. Dacă meri să te odihnești, patul e primenit. Eu rămâ să rostuiesc în bucătărie și lucrurile aduse de tine.

– Fie-mi îngădui, îndrăzni el, și dumneata ești obosită, Dochița. Merită să nu întârzi.

Ea surâse ascuns. El trecu prin baie, își făcu un duș, își luă pijamaua și se duse la locul convenit.

Dochița nu a întârziat nici ea. Mai trecu prin camera copiilor să vadă că totu-i în regulă. Dormeau neîntorși. Nu-i mai rămăsese nimic de făcut decât să se pregătească a i se supune, ca soție, lui Victor. Așa că, în speranța că îl va găsi adormit, trecu să-și facă și ea un duș. Era încă obsedată că va trebui să-l accepte și ca bărbat, așa că o oarecare emoție puse stăpânire pe ea.

De când îi murise bărbatul nu-i mai trebuise dragoste. Era ca un simplu vânat în căutarea vânătorului. Dar nu și-l alesese ea singură?

Contrar așteptărilor, Victor era treaz, îmbujorat. I se

dezvălui un alt bărbat care o cuprinse cu patimă, o sărută și-i spuse șoptit:

- Credeam că nu mai vii!
- Mi-e greu, așa, deodată, șovăi Dochița în cămașa albă, lungă, curată. Dar vorbele erau unele și împotrivirea ei spunea altceva.
- Stinge lumina! Îl rugă ea cu un aer capitular.
- Dacă dorești așa, pe întuneric, o sting.
- Afară fulgera, tuna și ploua ca-n timpul verii.

Adrian Mitroi

CINE A FURAT STELELE

Totul a-nceput când m-am trezit. Am deschis larg ochii, dar nu am mai văzut nimic pe pereți, nici măcar “caii verzi”. În schimb, tavanul era plin de stele care, nu știu cum se făcea, dar erau tot verzi. Mă rugau să le spun o poveste de dragoste, împingând luna plină mai în față, să zică și ea ceva, că... deh, ea e mai romantică.

Parcă eu de stele și de lună aveam timp! Trebuia să mă feresc de el, de timp. Mă urmărea cu o tenacitate ce-mi provoca multiple crampe dureroase la nivelul mușchilor minții. Parcă îi eram dator cu ceva! Mă încordam tot, doar, doar voi descoperi o soluție la problema asta.

Ieri, afară era munte. Azi, uitându-mă prin hubloul ce ținea loc de fereastră, am constatat că e câmpie întinsă până la nori. E bine și așa, dar e mai monoton și mai periculos. Ies și o iau la fugă peste ciaturile rămase de la tăierea cocenilor de porumb. E dureros, dar simt și o imensă satisfacție atunci când nu mă rănesc. Zâmbesc cu toată fața, cu toate că sângele de pe picioare face ca pământul să mi se lipească de ele. Tălpile mele goale sîngerează numai din cauza faptului că am uitat să-mi încălz cizmele de șapte poște.

Nu-i nimic! Tot acolo e soarele, tot acolo e luna, tot acolo sunt st...

Unde sunt stelele? Cine a furat stelele? În clipa aceea m-am trântit cu burta de pământ. Am văzut-o! Nu-i așa că ați văzut-o și voi, măcar o dată-n viață? Trupul meu a reacționat exact ca acum patruzeci de ani, când făceam “culcat”, urmat de “salt înainte” în perioada de instrucție din armată.

Totuși, cred că ea nu m-a văzut. Ieșise din cocioaba

ei și se uita după turma de suflete. Am zărit un șanț cu apă și m-am târât într-acolo. Apa era prea mică să mă acopere, dar concavitățile șanțului era de ajuns pentru a mă ascunde. Mă uitam printre firele de iarbă, încercând să-i surprind privirea goală și să-i anticipez mișcările. Și-a luat obiectul și a plecat după turma de suflete ce păreau doritoare a se îndepărta.

Am ieșit din șanț și am încercat să plec, dar ceva mă reținea și parcă mă trăgea înapoi. M-am uitat spre picioare și am observat câteva rânduri de sârmă ghimpată foarte fină, ce mi se înfipseaseră în pulpe ca niște colți de rechin. Sângele curgea și de acolo, dar nu simțeam mare durere. Am smucit de câteva ori și, cu prețul a câtorva lacrimi în plus, m-am eliberat.

Soarele nu se vedea din cauza unor valuri mari de ceață ce pluteau la o suliță de pământ. Cu toate că știam sigur că-i amiază, se lăsase un întuneric perfid, ce voia parcă să-mi deregleze ceasul interior. Am crezut că e eclipsă, dar mi-am adus aminte că cineva îmi spusese să mai aștept cam două sute de ani până la următoarea... totală. Și totuși, cine a furat stelele? Răspunsul a venit prompt de la cea pe care o urmăream: “Nu le-a furat nimeni! Au căzut una câte una!”

Din acel moment am avut senzația că sunt al nimănui, senzație pe care am mai avut-o când mi-a murit tatăl. Mi-a zis odată că, de mult, copiii sărutau mâna tatălui. Eu am râs. Nu mi-am dat seama că tatăl meu își dorea asta, măcar o dată în viață. Acum i-aș săruta dreapta, de câte ori l-aș vedea, dar nu-l mai văd. L-am rugat totuși să mă apere și să mă îndrume încotro să merg și ce să fac, sau măcar să-mi spună dacă ceea ce fac este bine: “Așa e bine!”, m-a dojenit blând, cu zâmbetul lui de om aspru și bun (deh...! neam de pelasgi, cu influențe cumane).

Înaintam prin vânt, ca printr-o masă gelatinoasă. Efortul era foarte mare și, la un moment dat, ceva sau cineva mi-a șoptit să renunț. Inițial am fost tentat să ascult de acea șoaptă vicleană, dar mi-am dat seama că a renunța, este egal cu a uita tot; a uita de unde ai plecat și încotro mergi. Asta ar însemna să îmi reneg originea, să devin un rătăcitor sau, în cel mai bun caz, să mă transform într-un venetic. Nu! Asta nu se va întâmpla niciodată! Mi-am adunat ultimele forțe și, cu dinții încheștați, am învins stihia ce voia să mă oprească.

Când am deschis ochii eram pe buza unei prăpăștii. Jos, în vale, sclipea apa râului în care făcusem baie când eram copil. Am întins mâinile și, cu un mic efort de voință, mi-am dat drumul la vale (cum făcusem de atâtea ori), cu gândul la zborul unui condor. Zburam prin vântul ce mă purta ca pe un fulg, făcând un mare efort să mă înalț către copilărie. Am aterizat lângă niște copii ce se întreceau, care sare mai sus. Am intrat în jocul lor. Am sărit de pe loc, până aproape de ultimul etaj al blocului în care locuiesc. Am mai sărit o dată și, depășind blocul, am văzut soarele ce se ducea să răsară, și stelele. În sfârșit am găsit stelele... pe cerul copilăriei mele!

Mi-am zis că am făcut destule în acea noapte și că ar fi cazul să dorm puțin. Zis și făcut! Am adormit în vis și m-am trezit în realitate. Aici aveam de făcut numai ce trebuia să fac.

ILUZIE

Cu mâinile mele am scos
castane din foc
și-am intrat într-un joc
pe drumul ce duce în
Calea Lactee.

Nu eram cel dintâi
și nu puteam nimănui să-i spun
că alerg după o idee
scăpată din cleștele rațiunii
de cei ce se adună în nocturnă, –
liburicii, bolnavii mental, nebunii,
negăsindu-și identitatea,
arătând cu degetele judecătorii...
în hohot de râs strigând
ei sunt nebunii...

Dreptatea???...
Orbiții în balanță atârnă cumiști
pungi de arginți.
Adevărul... o farsă-n
derivă fără temei;
e atât de ușor ca să iei
punga ce zornăie
în talerul din balanță.
Conștiința???... falsă
iluzie fără speranță!

SĂ FIU

Aș vrea să fiu ce nu pot fi,
o pasăre cu patru fii
ce zboară liberă în vânt
cântând doar nimbul în cuvânt
și să alerg fără restriști
cu dorurile prin miriști,
sperând că poate voi găsi
iubirea ucisă de stafii.

BLOCAJ

Am o fațadă vizibilă
și un interior incomensurabil,
fără timp predominant,
în care sălășluiește
duhul binelui,
și omul de dincolo de mine,
pe care-l caut de la facerea lumii;
pe acesta și nu numai.
Lupta între contrarii
se desfășoară fără arbitrării,
fiind permanent imprevizibilă,
blocând spiritul

Mihail Ghițescu**IUBIRILE MOR**

La gura sobei
toate iubirile mor,
doar fumul mai poartă
particule de fotoni.
În focul aprins de neant
iubirea mistuitoare
macerează toate dorurile;
prin creuzetul vârstei,
urcușul ei orb
aruncă în hău
patimi însângerate
și dorinți neîmplinite.
Pe drumul fără întoarcere,
nu te opri la hanul Semiramidei;
fructele de pe culmi sunt fără gust;
apusul nu mai are speranță,
iar cutezanța e doar un moft.

CĂZUT DIN CĂRUȚĂ

Rătăcesc de mult printre cuvinte
căutându-mi norocul pierdut mai 'nainte,
și-n piața unde se vând pulberi
de har,
e noapte de sticlă;
amnarul scapără-n cremene scânteie
de var.
Trudind cu spinarea ca un
nătâng,
mă trezesc la răscruce de drumuri singur,
în crâng.
Dearte-i strunga; nici-un indiciu pe unde
s-apuc;
totu-i barat și n-am un-să
mă duc.
Captiv mă indic blestemându-mi
soarta;
privesc zăbăuc, închisă mi-e poarta.
Când era larg deschisă intram ca un "Tribun";
căzut din „căruță”, acum par un
nebun.

NOAPTE ALBĂ

Noaptea vine și nu vine,
și-o petrec în gând cu tine.
Luna-i dusă de pe cer,
stelele clipeșc a ger,
doar o rază îndepărtată
mai sclipește câteodată.

De un timp îmi bate-n poartă
dragostea ce nu mă iartă.
Eu încerc s-o ocolesc,
ea mă-ndeamnă să iubesc.
Ca să fug, n-am cum, nu pot
că e umbră peste tot
și în somn cu capu-n perne,
legănând la vise, cerne,
și pe umbra lor mă poartă
spre o lume fermecată.
Doamne, mă întreb mereu,
ce păcat făcut-am eu
de-ai trimis blestem acum,
când ajuns la cap de drum,
îmi întinzi în loc de vin
cupa plină cu venin?

Închid ochii ca un orb,
pân-la fund toată s-o sorb,
și cu sufletul pribeag,
Tu-mi zâmbești acum în prag.

DOR

Din inima mea,
un izvor limpede, fierbinte
ca lacrima iubirii îți va umezi fruntea
încărcată de nestemate
și-ți va îneca ochii îmbrăcați în garoafe roșii
rostuindu-ți toate drumurile.
Din adâncurile nepământene,
Aura iubirii îți va scoate
Încălțările din picioare,
La intrarea în Paradis.

PE DOS

Să mori de râs, e-o tragedie;
flămând și gol, e-o feerie
în lumea asta pe dos întoarsă
de o priveliște pare-o grimasă.
Minciuna nu-i numai “virtute”;
e simfonie de lăute;
cu ea însăși ajungi un “Bos”
și nu-i destul să rozi un os;
alergi mereu și nu-ți dă-n gând
că liber ești să ieși din rând;
buimac, nici nu mai știi ce vrei;
te prosternezi și la lachei,
convins că numai acel drum
și nici un altul nu-i mai bun;
când te-ai trezit din ce-ai visat,
va fi târziu, vei fi ratat.

Nic Petrescu

DIN VREMI DE TRISTĂ AMINTIRE

PROMOVĂRI

Ajunseseră-n “elită”
Cei cu mintea odihnită.

NEDUMERIRE

Gânditoarea trestie,
Cum de-ajunse bestie?

MISTIFICARE

Prea s-a dat cizmarului
Ce este-al Cezarului!

STIMA NOASTRĂ ȘI MÂNDRIA

Tâmpe-așa mari nu găsești
Ca-n Brașov și ca-n Petrești.

INESTIMABILA CONTRIBUȚIE

Noi lumii-am dat, precum vedeți
Pe cei mai mari analfabeți!

DISTIȚ CU LIGHIOANE

Cunoaștem câteva jivine...
Trăiau din ce-n C.C. mai bine!

CONCLUZIE

Toate-s rele-n țara asta!...
(Mai ales “el” cu nevasta!)

E CLAR

N-ar fi prea multe smecherii
De-ar face doar cei proști, prostii...

N= {0,1,2,3,...,n,...}

În tara mea cu șes și munte
Stă ca la N un zero-n frunte!

MOTIVATIE

E la modă cap pătrat ...
(Sunt ușor de ambalat!)

FAVOR

S-au dat prea multe doctorate
La tovi cu "teze"-nprumutate !

PERICULOȘI

Decât proștii, mai periculoși
Sunt inteligenții ticăloșii.

IDIOSINCRASIE

Nu pot stima, e în zadar,
"Poeți" cu suflet de birjar.

NOSTALGICII

Laudelor le duc dorul
Șeful, prostul, impostorul...

Adrian Mitroi

Te rog

Timpule, de vrei să-mi furi tinerețea și puterea,
Pe secundă vreau să-mi juri, chiar de-mi vei fura averea,
Amintiri cu dulci aripe, geana-n care lacrima
Duce a viselor clipe, te rog, lasă-mi inima.

Vântule nebun ce spulberi vieți ce le-ntâlnești în cale,
Ce-amăgești cu praf și pulberi și înșeli cu reci rafale,
Învârtind colaci de fum, așa cum ți-e datina,
Chiar de-mi arunci ani în drum, te rog, lasă-mi inima.

Apă, tu ce sete-mi dai, sau mi-o iei fără să știi,
Nu poți locului să stai și te-nvârți printre cei vii;
Ia-mi vâzul cu alba ceață, zâmbetul mi-l poți mima,
Dar acum înastă viață, te rog, lasă-mi inima.

Tu, țărână-n care cad, de unde m-am ridicat,
Glod pe margine de vad, unde râul a secat,
Îți dau harul dacă-mi ceri, scrisul îți ofer, rima,
Însă, în neant de pieri, te rog, lasă-mi inima.

Gândule ce zbori ușor, fără vamnă-n timp și spații,
Ia-mi speranțele din dor și ursitele din grații;
Dacă visele iubite tu mi le vei decima,
Printre florile-ofilite, te rog, lasă-mi inima.

Când m-ai bătuit tu, ură, am aflat ce să aștept,
Mi-ai pus vorbă grea în gură, mi-ai luat liniștea din piept,
Mi-ai furat soartă, botez, cu raza luminii m-a
Prădat focul tău de crez. Te rog, lasă-mi inima.

Norocule, de n-apari și nu pui de o minune,
Viața-i zumzet de bondari ce nu au nimic a spune.
Ia-mi plăcerea, fericirea dacă nu mă poți stima,
De nu vrei să-mi dai iubirea, te rog, lasă-mi inima.

Soare ce aduci lumină peste tot și peste toate,
Poți lua ziua senină, sau gândurile curate,
Dacă-mi iei din trup căldura, focul, jarul, patima,
Ele renăscând natura, te rog, lasă-mi inima.

Lună, vreau să te-nțeleg. În templu ai fost Selena,
Dar punându-mă s-aleg între Eva și Elena,
Fur cu mare eleganță gând ce nu-l pot estima.
De-mi furi visul din speranță, te rog, lasă-mi inima.

Moarte, tristă regăsire, ale vieții mele chei
Le-am pierdut în amintire. Cu ardoare tu le vrei.
Oricum aduci negre vești, bine c-ajungi ultima.
Ia și tu ce mai găsești. I-am lăsat ei inima.

Binele regăsit

Când teama de lumină îți va da suferința
Și-n mintea ta voința nu va avea vreo vină,
Vei afla că-a ta viață, dacă o vei petrece
În jale, timpul trece, orbecăind prin ceață.

Vei plânge lacrimi grele ce-ți vor curge-n bărbie,
Sufletul o să-ți fie amar, udat de ele;
Vei suferi-n tăcere, fără-a avea cui spune
Din gânduri, care-anume, ți-a provocat durere.

Vei suferi în viață, vei suferi și-n vis,
Căci blândul paradis nu-ți va apare-n față;
Vei ști că mântuirea pe tine te-a uitat,
Iar Cel ce te-a creat nu-ți va da fericirea.

Dar îți va da ceva, o singură-ntrebare:
De mai merită oare să bântui viața ta.
Lovit de negre gânduri, tu vei putea alege
În a cui veche lege vei scrie albe rânduri.

De vei alege trupul, vei afla că te-așteaptă
O soartă grea, nedreaptă, în care șarpe-lupul,
Malefică ființă, te leagă de păcate
Prin vorbele purtate, ce aduc suferință.

Sufletul de alegi, vei găsi mângâierea,
Va dispărea durerea prin forța-acestei legi;
Vei afla mântuirea, mulțumirea de sine,
Lumina care vine să-ți cânte izbăvirea.

Tu singur poți alege, fără-ndrumări oculte,
Dar, până-atunci, mai multe din frumos poți culege.
Ia roua dimineții, ia luna ce răsare,
Sau ia raza de soare ce dă putere vieții.

Chiar dacă ai durere, chiar dacă astăzi suferi,
Gândește-te la nuferi și fă-ți altă părere,
I-ați ochii de la stele, gândește-te la ea,
Să plângă ar putea, dacă pleci către ele.

Din mântuirea ta poți face suferință
Fără a ta voință, pentru cine va sta
Să depene-amintiri și să revadă vise
În care-au rămas scrise trecutele iubiri.

Iar tu, bine vei face, cu noi de vei rămâne,
Ca gândul să se-amâne, căci răul tău va tace
Când vei afla că știm și noi ce-i suferința,
Dar nu cu neființa binele-l regăsim.

Constantin Vărășcanu

Pelerin în Țara Sfântă

M-au fermecat cărări în Țara Sfântă
Străluminat prin Cruce-templier,
În Cana fericirilor de nuntă,
Învăluind minunea în mister.

Plutind pe Orizonturi Galilee,
Am regăsit miracolul vorbirii,
Împrăștiind parfum de orhidee
Pe calea nesfârșită a iubirii...

M-au fermecat cărări în Țara Sfântă

Buna Vestire

Raza sfântă de iubire
În Fecioară veșnic steie,
Făptuindu-se-n zidire
Cu lumină Dumnezeie.

Nazaretul se trezește
Într-o aură divină –
Sfânt, Arhanghelul vestește
Un miracol de lumină.

Maria, de Bună Vestă,
În mister se înfășoară –
Doamne, ce frumoasă este
În lumina de fecioară!

Marea Galileii

Din fântâna Odiseii,
A urcat în pieptul meu,
Pe catargul Galileii,
Tricolorul Dumnezeu.

Și pe Marea Fericirii,
Printre valuri fermecate,
Galileile iubirii
Tămâiau izvor de ape...

Lumina din Iordan

Eu am băut lumină din Iordan,
Desferecându-și undele zefirii –
Am suspinat cu fratele Hiram,
Pe bolta nesfârșită a iubirii...

S-a limpezit homericul ecou,
Topit în ceața vremilor deșarte,
Ce a făcut din meșter un erou,
În tănuri de dincolo de moarte.

Înalță-Te, Iisuse!

Înalță-Te, Iisuse
La ceruri pentru noi,
Din vremile apuse
La Viața de Apoi!

Înalță-Te-n mistere,
Învie în Eroi,
Iubirea Noii Ere
Revars-o peste noi!

Înalță-Te, Hristoase
La noile zidiri,
Grădinile stâncoase,
Mirifice iubiri!

Înalță-Te în Sine,
Lumină Iordanie –,
În lumile creștine
Sfințite pe vecie!

șapte stele violet

mergeam încet... spre vest.
și îngerul venea... spre est!
„mă inviți la un ceai?” îl mângâi,
îl iau de mână, îl îmbrățișez...
fug cu îngerul, mă pierd în haihui,
în ochiul violet al drumului rămas...
șapte flori de merișor, tămâie cu aromă
de lămâiță, magnolii, primule galbene
și o șopârlă verde... Daria e fericită,
în lipsa mea... „iepurașii mănâncă
mere.” soarele e un ou roșu, lângă
icoană, luminând ca o mănăstire
făcută din stele... „tu iei avionul
spre rai, eu iau metrourul spre iad!”
broscuțele cântă. „lasă-le să cânte,
cântă pentru ele!” îngerul bea apă.
„mașinuțe, tractorașe, balonașe!”
îngerul bea apă. „lacrimile le adună
îngerii, le așează pe chipurile lor...
și le prefac în zâmbete!” primăvară,
flori de merișor! șapte stele violet!

Daniela-Gabriela Voiculescu

lalele firave de capitală

„s-a auzit un zgomot!” mănânc cu
lingurița... „ești bebeluș?” mă joc
cu Daria – fiecare cu calculatorul ei!
„eu sunt la al treilea pas, îi fac
baie la cătel!” am pus o melodie!
„credeam că tu cânti!” jocuri...
jocuri... care ți-a plăcut mai mult?
„ăla cu veterinarul!” a venit Horia...
„detest șosetele!” mă întorc la smarald.
timpul se întoarce la turcoaz. Alain
se întoarce la jad. Anana se roagă pe
un fulg de nea! to be or not to be, alb
și negru... acvamarin și ochi albaștri,
liniștea lui Eliot... mama și lalele
firave de capitală. „mă așezi în brațele
tale. te iubesc, fiica mea.” niciodată
nu e prea târziu. „locul aștepta această
minunată icoană.” noapte liniștită, mamă

atelier

*Spațiu consacrat proiectelor editoriale
în care sunt angrenați colegii nostri.*

Fragment din volumul în pregătire
“**Trompetist la curtea scriitorilor**”

TEIULE CU FRUNZA LATĂ
– *Folclor literar din Teiu, Argeș* –
Vasile R. FĂLCESCU,
Marilena LICĂ-MAȘALA,
Editura TIMPUL, Iași, 2012

Mă încerca regretul că zestrea spirituală a comunei Teiu, investită în folclor, a rămas risipită prin memoria obosită a bătrânilor, sau dispărută odată cu cei ce au trecut dincolo, iar neputința de a începe o cercetare în condițiile actuale, mă făcea să prețuiesc orice urmă materială din trecutul satului natal. Bucuria cu care întâmpin apariția acestei cărți este, din aceste motive, foarte mare, și consider că trebuie adusă toată lauda tezaurizatorilor folclorului teian, domnului profesor Vasile R. Fălcescu și doamnei Marilena Lică-Mașala, fiică a comunei Teiu, șlefuită de profesorul care i-a devenit colaborator, dar și de ceilalți inimoși dascăli, printre care și învățătoarea Lică Dumitra, mama sa.

Demersurile de acum patruzeci de ani ale profesorului Vasile Fălcescu împreună cu „micii folcloriști” adunați sub pretextul unui cerc de folclor din Școala Elementară Teiu-Argeș, au văzut lumina tiparului după o seară, sau mai

Nicolae Eremia

multe, de amintiri și discuții, dintre un dascăl și eleva sa, fiind vorba, aici, de cei doi autori ai culegerii de folclor „Teiule cu frunza lată”. Pentru această ispravă a fost antrenată și o altă elevă a școlii teiene, profesoara Mirela Pan-drea, directoarea actuală a școlii, care a efectuat culegerea computerizată, dar nu trebuie uitați elevii de acum câteva decenii, adevărații „muguri de tei”, cum bine și frumos sunt definiți de o revistă, cu acest nume, a școlii. Fiecare nume regăsit în caietele profesorului și în paginile acestei cărți merită un gest de respect din partea noastră, cei de acum, dar și a generațiilor viitoare, nădăjduind că descoperirea tezaurului folcloric al comunei va fi o pre-ocupare perpetuă.

Nimeni nu ridică pretenția originalității cărții sau a materialelor publicate. Folclorul a umblat din sat în sat odată cu flăcăii care mergeau în peșit în alte sate, în instrumentele vestiților lăutari teieni care făceau schimbul de cântece pe la nunți sau diverse petreceri, în cătănie, împărțit cu camarazii de suferință, a rămas zăgăzuit în sufletul oamenilor ca un mijloc de exprimare a bucuriei, tristeții sau a poveștilor personale de viață. Depășind

momentele de sentimentalism, purcedem la o analiză scurtă asupra materialului cules.

Lirica variabilă a folclorului teian răspunde problemelor vieții de totdeauna, găsind tematici din toate speciile: cântece de înstrăinare, (*Rău e Doamne prin străini, Bate vântul valurile, Sus, pe casă, la mândra*), de dor, (*Mamă, mamă, dor de mamă, Cată, tu, o buruiună, Foaie verde foi de nuc*), cântece de pahar, de jale, de cătanie, de pribegie, cântece de dragoste etc. Cântecele păstorești lipsesc din fondul cărții, această îndeletnicire nefiind dominantă în spațiul etno-cultural al comunei Teiu.

Numindu-i, în continuare, „micii culegători” pe cei care s-au „perindat din poartă în poartă, din curte în curte, din teian în teian”, între anii 1966-1970, nu putem să nu ne lăsăm seduși de sârguința cu care și-au făcut temele, spre mulțumirea profesorului, unii dintre ei lăsându-se pătrunși

de spiritul de „cercetător”, ajungând astăzi să-și mai șlefuiască, încă, demersurile, precum Marilena Lică-Mașala ori Jean Dumitrașcu, sau să fim partași la emoțiile celor, care, ajunși oameni în vârstă, își vor vedea strădaniile culese în paginile acestei cărți. Nu am urmărit un studiu academic al mijloacelor și tehnicii de culegere a folclorului, ne-am bucurat doar că acest material există și este, în sfârșit, scos la lumină.

Așadar, să „deschidem larg poarta cea mare dinspre hotarul Teiului, poftindu-te, Cititorule, să ne fii alături, să ne bucurăm de versurile aici adunate...din viața ce se rostua odinioară la șezători, hore, baluri, lucrările câmpului, treburile curții ori, pur și simplu, pe marginea șanțului în zilele lungi de vară sau la gura sobei în nopțile de iarnă” – invitație făcută de Marilena Lică-Mașala în cuvântul său „Teiu, neuitată vatră”.

Romel Stăncioiu

Fragment din monografia în pregătire
„Biserica din Stănești”

BISERICA DIN STĂNEȘTI

Monument istoric

Așa cum afirmă Nicolae Iorga „românii se trag din amestecul autohtonilor care au fost vechii locuitori ai Peninsulei Balcanice, adică Ilirii și Tracii, cu elemente din Imperiul Roman. Tracii și Ilirii au trăit și au murit în legea lor păgână.”

Probabil că și la noi s-a transmis această lege, cu toate că suntem atestați pe aceste meleaguri numai de pe la începutul secolului al XVI-lea, așa cum atestă un document din 1502 prin care Radu cel Mare întărește prin hrisov lui Mogoș și fratelui său Nanciu „ocina lor de la Stănești”. Profesorul N.Hera afirmă însă că existența satului este mult mai veche, că s-ar fi format odată cu închegarea statului feudal al Țării Românești. În sprijinul acestei teorii vin legendele noastre despre râul Doamnei, Piatra Doamnei, Lacul cu bani, în care se povestește că ar fi ajuns pe aceste meleaguri o doamnă din familia Basarabilor, care, urmărită de tătari, a ajuns pe apa râului până mai sus de satul Corbi unde s-a ascuns după un monolit uriaș numit de localnici Piatra Doamnei. A încercat apoi să treacă apele învolburate, dar a fost luată de valuri și s-a înecat, trupul fiindu-i găsit mult mai la vale, în satul vecin. De atunci râului Negru i s-a spus râul Doamnei, iar satului unde i s-a găsit trupul, tot în memoria doamnei, se numește Domnești.

Un alt document datează din 27 august 1582 prin care Mihnea Turcitul întărește Neagăi și lui Manea mai multe locuri cumpărate printre care și de la popa Nanciul din Stănești. Mult mai târziu găsim zapisul de danie al lui Matei postelnicul către Mănăstirea Negru-Vodă Câmpulung de la 21 ianuarie 1678 pentru moșia sa de la Stănești, care poartă multe semnături, printre care și a lui popa Stoian. Acest lucru ne dovedește că încă de pe atunci au existat preoți care să îndeplinească servicii religioase și la Stănești.

Existând preoți, înseamnă că au existat și lăcașuri de cult, dar nu există documente care să ateste acest lucru. Dacă ele au existat, cu siguranță că au fost construcții modeste din lemn și chirpici care n-au lăsat nicio urmă care să ne dovedească existența pe aceste meleaguri.

Vechii locuitori și-au construit la început o bisericuță din lemn la care au folosit și unele materiale aduse de la biserica veche a schitului Slănic, situat la răsărit de satul nostru.

Vremurile sunt tulburi, țara trece prin momente de bejanie, trupele eteriste ajunse și în această zonă, pârjolesc totul în calea lor, dau foc Mănăstirii Aninoasa, și cu siguranță la fel procedează și cu bisericuța de la Stănești.

Anii se scurg, creștinii se roagă pe unde pot, până când o ceată de oameni mai cu dare de mână se hotărăsc să înalțe un lăcaș sfânt, pe care să-l lase moștenire și generațiilor viitoare.

Actuala biserică din cărămidă cu hramul „Stânta Treime” a fost construită între anii 1831-1834 și este monument istoric, datorită atât vechimii, cât și picturii caracteristică începutului de secol XIX. Aceste date sunt consemnate în pisania cu slove chirilice de deasupra ușii, la intrarea în pronaos: „*Această sfântă biserică ce se prăznuiește Sfânta Troiță, de robii lui Dumnezeu Marian și Gligorie Răceanu și Dimitrie Șandru și cu ajutorul altor neguțători s-au ridicat în zilele prealuminatului domn și împărat.....(cuvinte șterse) și a sfinției sale mitropolit Gligorie. Și s-au început la întâiași zi ianuarie de la leat 1831 și s-au săvârșit la leat 1834 avgost 20 de zile*”

Spre a dezlega enigma cuvintelor șterse trebuie să comparăm pisania bisericii vechi din Domnești de Sus, care a fost zidită în 1828 cu pisania bisericii de la Stănești. Acolo scrie: „...în zil(e)le înaltului împărat a to(a)tă Rusia Neculae Pavlovici și mitropolitul Gligorie 1828”

O altă interferență între cele două biserici este că au aceeași formă arhitecturală.

Biserica Stănești, în formă de navă este construită din cărămidă, are lungimea de 18 m, iar zidul are grosimea de 90 cm. Clopotnița situată pe pronaos este tot din cărămidă.

Cele patru despărțituri interioare: pridvorul (tinda) aflat în partea de sud a bisericii este prevăzut cu ușă încadrată de două ferestre, toate prevăzute cu arcade sub formă de acoladă, este despărțit de pronaos prin zid prevăzut cu ușă masivă din lemn, încadrată de toc din piatră cioplită, deasupra căreia stă scrisă pisania cu slove chirilice. La ultima renovare, din 2006, vechea tâmplărie a pridvorului a fost înlocuită. Din pridvor se pătrunde în pronaos, în care se găsește o ușă pe perețele dinspre vest,

prin care se ajunge în clopotniță, unde se află toaca și două clopote.

Pronaosul este despărțit de naos prin zid gros, cu două deschideri și intrare la mijloc. Naosul reprezintă cea mai spațioasă încăpere, care este separată de altar prin iconostas și uși împărătești. De-o parte și de alta a iconostasului, de-a lungul pereților, se găsesc stranele în care se așează credincioșii mai cu dare de mână în timpul slujbelor.

(*va urma*)

Adrian Mitroi

JURNALUL

Fragment din volumul în pregătire
"Picături de rouă"

15 mai 1520. Azi am pupat-o pe Juliette pe obraz. Fata doamnei Viviane de Saint Roudain, cea mai frumoasă curtezană. Juliette este drăguță, blondă și ascultătoare. Nu a țipat, nu s-a supărat pe mine. Nu știu dacă mă iubește sau se poartă așa doar fiindcă eu sunt Delfinul. Mă gândesc să încerc și mâine. Sper să nu spună nimănui despre asta. Dacă voi constata că îmi va plăcea mult, îi voi oferi titlul de marchiză și o voi face curtezană atunci când voi deveni rege. Mă duc să-i ofer o floare.

30 mai 1601. Stăm de șase luni în acest golf. Indienii sunt din ce în ce mai prietenoși. Au venit și astăzi să ne ajute la ridicatul fortului. Pe la prânz a venit și Tinana cu mâncare. Pântecul a început să-i crească și se vede deja că e gravidă. M-am spovedit preotului și acesta mi-a zis că nu e un păcat prea mare să te încurci cu aceste animale (îmi venea să-l pocnesc), ba chiar le facem un bine că le mai îmbunătățim rasa. Cum să-i spun acestei femei, care m-a iubit și mă iubește necondiționat, că plec peste o lună? Tinana, dragostea mea! L-am rugat pe căpitan să mă lase s-o iau cu mine. Nu a vrut s-audă de așa ceva. Ce fac, renunț la civilizație, sau la iubire? Ce să fac?

8 septembrie 1698. Iartă-mă, Doamne, căci am păcătuit cu gândul! Iartă-mă, Doamne, că nu am putut să mă abțin din gândul meu necurat! Azi a venit la noi fratele Simeon din mănăstirea de calugări franciscani, să împlinească cele sfinte. Păcătoasa de mine, l-am văzut ca pe un înger coborât din ceruri. Este înalt, tânăr, blond, cu ochii mari și albaștri, ca cerul senin. Radiază o lumină palidă, sfântă. E frumos! Îi lipsesc doar aripile. Când mi-a vorbit, m-a trecut un fior de foc amestecat cu gheață. Nu știu ce înseamnă asta, dar știu că inima îmi spârgea pieptul, eram lac de sudoare, rămăsesem fără cuvinte și cu ochii pironiți pe poala sutanei dânsului. Am simțit o dorință, o dorință de care-mi este mare rușine. Doamne, mântuie nevrednica ta slujitoare!

5 decembrie 1770. Astăzi am mai compus un lied pentru Izabella. O iubesc, o iubesc ca un nebun. Am iubit-o din prima clipă. Ultimul vals, care a fost atât de apreciat, l-am scris cu gândul la ea. Mă culc și mă scol cu ea în gând. De când i-am mărturisit dragostea mea și

mi-a mărturisit că și ea mă iubește, am în minte doar un nume: Izabella. Ție îți închin compozițiile mele, visele mele, viața mea. Nu știu cât voi mai rezista, dar știu sigur că într-una din zilele următoare mă voi duce la părinții ei, spre a le cere încuviințarea pentru logodnă. Știu că sora mea va fi foarte bucuroasă. Diseară o voi anunța pe Iza mea dragă că mâine vom face o plimbare cu sania. Va fi o zi minunată!

21 august 1825. De ce, Doamne, nu m-ai luat înainte de a trăi așa ceva? De ce a trebuit să mi-l răpești pe el? Mai bine mă lăsați să mor decât să-l văd așa. Ce chin! Sufletul meu este sfâșiat, inima îmi sângerează. Nu pot vărsa lacrimi, dar plânge toată ființa mea. Nu cred că există pe lume suferință mai mare decât să-ți vezi iubitul însurându-se cu altă femeie. Și măcar dacă ar fi una tânără și frumoasă. S-a însurat din interes cu o văduvă bogată (of, că nu am avut eu norocul să fiu acea văduvă!). Dar nu, nu renunț! Îi voi scrie, îl voi ademini și-l voi avea din nou în patul meu. Nu-mi mai pasă de nimeni și de nimic! Va fi din nou al meu, mi-o jur!

30 iunie 1900. Azi am făcut cea mai mare greșală din viața mea. Cred că nu există păcat mai mare decât să-ți trădezi cel mai bun prieten, culcându-te cu soția lui. Nu știu ce a fost în capul meu. Parcă m-a orbit diavolul, dar o iubesc enorm. Mi-am găsit muza: mi-am recăpătat speranța că mai pot scrie. Mi s-a deschis imaginația și a plecat să cutreiere cele patru zări. Sunt fericit, sunt mulțumit, sunt îndrăgostit! Sunt nebun, sunt trist! Mi-am închipuit chiar un dialog serios cu prietenul meu, eu propunându-i să facem schimb de soții. Cum ar fi?! Dacă stau bine să mă gândesc, chiar îmi dau seama că el s-ar potrivi mai bine cu Emma. Sunt nebun de legat! Nu m-am gândit nicio clipă la copii. Ce mă fac?

18 aprilie 1988. Am mai făcut o victimă, pe mine! Am devenit victimă după ce am întâlnit-o pe ea. Este înaltă, cu forme sculpturale ce-ți trezesc imaginația. Părul ei de culoarea nisipului i se revărsa peste umerii ce merită să stea dezgoliți pentru a fi admirați. Nu știu ce o să le spun celorlalte, nici măcar nu știu dacă merită să le mai spun ceva. Tot ceea ce știu este că nu mai sunt liber. Deh, de ce ți-e frică, de aia nu scapi! Sufletul meu pereche este aici lângă mine. Dragostea mea adevărată abia acum începe.

8 martie 2020. În clipa în care s-a refăcut legătura pe rețea, nu știu ce conexiuni s-au făcut, nu știu adresa în care am intrat, dar mi-a apărut el pe ecran. Totdeauna m-am ferit să-mi fac cunoștințe prin net. Pot fi falsificate ușor. Totuși, ținând cont de experiența mea, nu pot fi mințită așa

ușor. Stătea în fața camerei, cu privirea pironită pe ecran, fără să scoată niciun cuvânt. L-am privit și eu un timp. Mi se părea că trecuse o viață. La un moment dat mi-am dat seama că aveam camera deschisă și că el se uita la mine. Cred că de mirare am scos un geamăt, pe care el l-a interpretat a fi o sperietură. M-a rugat să nu mă deconectez și m-a întrebat dacă vreau să fiu iubita lui virtuală. Apoi am stabilit orele de contact pe rețea. E OK să fii îndrăgostit! Trebuia să se întâmple deja, am paisprezece ani.

21 ianuarie 2154. Este cea mai frumoasă zi din viața mea. Mi-au găsit alesul. Când mi-am verificat corespondența, am găsit anunțul făcut de către serviciul

gubernamental prin biroul matrimoniale. Sunt totuși o femeie norocoasă! Mă împlinesc la patruzeci de ani. Unele s-au împlinit la șaptezeci de ani, altele (cele mai multe), niciodată. Abia aștept să treacă perioada de acomodare de cinci ani, să putem aplica pentru un copil. Dacă îmi îndeplinesc și acest vis, voi deveni cea mai mulțumită femeie din sistem. Chiar nu-mi fac probleme. Căutătorii sunt profesioniști, și apoi mai există și polița de asigurare. Sunt sigură ca ne vom plăcea reciproc, ne vom simți bine și vom forma un cuplu normal conform standardelor societății moderne. Mă duc să-i pun primele întrebări și să-i dau primele răspunsuri prin holomobil. Asta, până vom fi relocați și reevaluați. Pa, jurnalule!

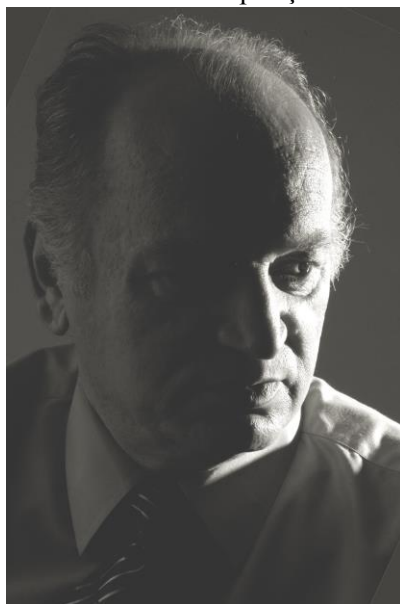
despre noi

NICOLAE EREMIJA

GREUL URCUȘ

Era o zi toridă de vară. Tata, responsabil de batoză la treierat, scruta orizontul topit în câmpie. I se părea că vede un călăreț alergând și spera că-i va aduce vestea nașterii mele. Deabia seara, când soarele se mai îmblânzise ca după o zi obositoare de muncă, o femeie îi aruncă într-o doară o vorbă: „să-ți trăiască feciorul, Costică!”. Atunci a înțeles, avea un fecior. După ce opri batoza, își aruncă pe trup câțiva pumni de apă și porni de-a curmezișul islazului către dispensar, unde mama îl aștepta fericită și, impresionată de marea ispravă, nu-și putea stăpâni lacrimile. Eram primul lor copil!

Vestea în sat s-a dus repede. Păuna pusese masa pentru ursitori, s-a culcat devreme să le pândescă și să asculte cu atenție ursita însă, dimineața era dezamăgită deoarece, singurul semn al ursitoarelor, era un ziar mototolit în care păstrase „duriile” de zahăr cubic și părerea unui vis în care, niște prințese își unduiau trupurile într-un fel de dans. Nu se putea dormi și își reproșa că poate de bătrânețe i se înmuiase vigilența. Parcă se mai luminează puțin, când văzu copilul și zise, mai mult pentru ea: „acu’ înțeleg ce făceau ursitoarele cu făliile alea de cer albastru, uită-te fă maică ce ochi albaștri ca cerul are copilul ăsta!”. În sfârșit, trecură zilele, lunile, anii și Păuna îmi povesti și mie tărașenia din noaptea cu ursitoarele. Descriind comportamentul lor nu uita să precizeze că „parcă erau bete”. Așadar, *la nașterea mea, ursitorile s-au îmbătat, / alergau pe câmpii ca niște zălude, / cu albastru de cer voind să mă ude / și să mă arunce în izvor de păcat.*

Trec anii,... trec anii!

O zi mohorâtă de toamnă. Un copil sta înghesuit alături de alți colegi în camionul descoperit, care îi ducea spre școlile de la oraș, unde aveau să devină oameni. Nu-i intra nimeni în voie, nu-i păsa că va deveni sau nu „Om”.

Cu ochii de acum, îl văd cum sta pe banca mașinii ca pe o baliză de salvare. Ploua mărunț, de toamnă, cum nu se mai văzuse. Parcă nici nu simțea că ploaia îi năclăise părul și se scurgea pe sub gulerul cămășii, chiar pe șira spinării. Nici acum nu aș intra în vorbă cu el, pentru că tulburarea care se citește pe fața lui rânjește colții, ca o amenințare, când vrei să te apropii. Nici nu știu dacă poate vorbi. Buzele lui par inflexibile și incapabile să articuleze un cuvânt. Era atât de copil, prietenul meu și se răsfața cu atâta tristețe! Intru chiar în sufletul lui, sper că în sufletul unui copil este liniște, cald și curățenie. Doar curățenie găsesc iar liniștea este de fapt o furtună. Parcă prefer să rămân afară, unde ploaia mi-ar părea un duș cald, pe lângă viscolul dinlăuntru. Sunt singur înlăuntru unui copil de paisprezece ani și mă chinuie frigul acela, un frig de toamnă netrecătoare. Cercetez fiecare ungher, să văd o lumină, să găsesc un răsărit, măsoar oceanul de tristețe și sper în zadar în “al nouălea val”. Mașina toacă monoton timpul. Prietenul meu alesese un drum, care îi toca bucuriile. Urcase într-o mașină a timpului în care va călători ca un bumerang. Din acea zi de toamnă urâtă și rece, călătoria ca un bumerang pe un drum care îi toca bucuriile. Bumerangul își începea călătoria, prietenul meu

își începea călătoria ca un bumerang. Aș vrea să-l liniștesc cu lumina anilor pe care i-am trăit: „te vei întoarce în locurile de unde ai plecat dar, ia aminte, timpul le va schimonosi. Pe unde vei călători, locurile nu te vor cunoaște, în locurile de unde pleci vei reveni, dar locurile acestea nu te vor cunoaște”.

După situația materială a părinților nu puteam să urmez decât o școală profesională, unde statul ne hrănea, ne îmbrăca, ne instruia și ne asigura un loc de muncă, până ni se vor întări aripile, să zburăm și să ne purtăm singuri de grijă.

În ultimul an de școală, îndrăzneam să recunosc că sunt îndrăgostit și începeam aventura lirică. Îi mărturisesc aceasta profesorului meu, Mihail Ilovici care mă încurajează de parcă deja eram un geniu. Asta era meteahna lui față de noi, să ne încurajeze zborul de început. Îmi băga în cap ideea că am sensibilitate dar trebuie să-mi continui studiile și să citesc multă poezie. Sfatul l-am adoptat ca pe un mare proiect de viitor și m-a călăuzit multă vreme. Până atunci, terminând școala, mă angajez la Uzină. Trebuia să-mi achit datoriile față de stat. Zi de zi ascultam cum mașinile ronțăie

oțelul, iar din mâinile mele ieșeau pinioane, prize directe, axe canelate pentru cutiile de viteză ale camioanelor „Steagul Roșu”. Între două piese nu mai era răgaz pentru poezie. Doream să-mi schimb locul de muncă, să pot învăța și să-mi împlinesc visul.

După un popas în satul natal, cât am fost bibliotecar, am luat drumul Bucureștiului, devenind „barosan de București”. Era un epitet pe care mi-l asumam cu oarecare ironie pentru că deriva din activitatea mea zilnică de a bate la baros. Chiar m-a întrebat prietena mea cu ce mă ocup în București. Sunt „barosan”, i-am răspuns fără alte explicații. Biata fată era gata să mă împingă spre însurătoare la doar 19 ani însă, peste câțiva ani, înțelegând tâlcul vorbelor mele, era mulțumită că nu mi-a căzut în brațe. Monotonia fiecărei zile o compensam după program, când mă refugiam în orele de clasă, la liceul seral, trăgând nădejde că așa îmi voi împlini visul.

Din când în când, frecventând audițiile dimineților muzicale de duminică, de la Sala Radio, strada Nufierilor, îmi detoxifiam sufletul. Rămâneam marcat de pasajele muzicale din vreo simfonie modernă a lui Iancu Dumitrescu. Încercând să ne inițieze în genul simfonic modern, crea un fel de efecte sonore care, armonizate cu alte sunete, sugera diverse secvențe din epocă. Așa am înțeles că loviturile barosului meu, scrâșnetul fierului sub daltă, pot crea un „poem simfonic modern”. Cufundat în gânduri, zi de zi încercam să deslușesc acele armonii în „frenesia muncii și elanului tineresc”. Eram un „trimbulind”, în care lacrima suspina ușor.

De ispita căsătoriei nu am putut să mai scap. *Calică, iubirea m-a sorbit cu nesaț,/ eu am vrut s-o alung, ea m-a prins cu alt braț...* Mă uitam la chipul iubitei și descopeream pofta ei de a fi lângă mine toată viața. Ca să nu ratez ocazia, m-am grăbit să mă căsătoresc, în ultimul an de liceu. Nu mi-a părut rău niciodată, dar am transferat toate grijile mele familiei, care le-a preluat fără reproș. În scurt timp s-a născut primul fiu. *Era vremea copiilor cu cheia de gât.* Atunci mi-am asumat și eu o responsabilitate, aceea de a nu-i mai părăsi nici de dragul facultății de filologie, pentru care ar fi trebuit să plec singur într-un centru universitar din țară. De voie, de nevoie, mă orientez către o facultate tehnică.

Greu mi-a fost să împac ingineria cu poezia, nici astăzi nu cred că am reușit. Evadam de la cursuri de dragul unei agape literare, a unei ședințe la cenaclul „Liviu Rebreanu”. Am devenit caraghios în ochii unui profesor, când l-am rugat să mă învoiască pentru întâlnirea cu Nichita Stănescu. Un inginer să cocheteze cu literatura? Simțeam cu dezamăgire cum, în sufletul meu nu mai are loc poezia. Îmi părea rău de tot parcursul meu în viață și aveam senzația că mă târăsc pe coate și pe genunchi. Urcasem într-un tren personal care mergea într-o direcție greșită. Ca să-mi găsesc calea, unde trebuia să cârmesc? Câțiva prieteni literați au încercat să mă salveze însă, doar un „ghinion a fost norocul meu”. Un infarct mă așeza în fața morții. Doctorii îmi spuneau că nu am șanse de supraviețuire, dacă accept mă vor opera peste o lună de zile dar, cum au spus, fără șanse. Asta da, examen! Ce putere lăuntrică mă va ajuta să rezist fricii de moarte? Mă resemnez cu greu și îmi stăpânesc disperarea în fața familiei. Soția încearcă și ea să dea o atenție doctorilor și este refuzată, sugerându-i-se să țină banii pentru înmormântare. Mi-a ascuns această veste așa cum și eu îi ascundeam descurajările mele. Somnul mă lua abia noaptea târziu, după ce terminam de analizat câte un capitol din viață. Pentru serviciu m-am sacrificat cel mai mult, la început pentru că era greu, apoi pentru că au sporit responsabilitățile. Când mai puteam să recuperez anii și să mă dedic poeziei? Eram internat de aproape o lună, se apropia ziua când doctorii vor inspecta inima mea pe dinlăuntru și mă întrebam dacă vor găsi în ea cioburile bucuriilor neîmplinite? Câte au trecut pe lângă mine fără să observ! Îmi doream să mai trăiesc cel puțin o primăvară, să nu mai ignor florile de cireș și toată armonia naturii. Gata, a venit ziua!

Era un decembrie sinistru. Viscolul urla printre pavilioanele spitalului iar privirea mi se lovea de niște cavouri. Îmi era silă să mor! Nici Moartea nu era încântată de ziua aceea mohorâtă, a pregetat și nu m-a căutat, lăsând

doctorii să-și facă treaba nedojeniți. Am scăpat printre degete! Am prins primăvara și vara, și toamna, mă făceam că nu observ iarna care-mi stârnea amintiri sinistre. *A explodat în mine un poem, aud cuvinte cum stârnesc incendii...* Mi-am încercat vibrațiile lirice, dar emoțiile m-au copleșit la fiecare metaforă. Ani în șir am cernut nisipul aurifer al poeziei, cum spuneam într-un modest poem. Am adunat doar câteva pepite, cât să pot dovedi că

am fost un căutător de aur. Pe cine poți să mituiești doar cu atât, ca să devii nemuritor?

Am revenit iarăși acasă, după o lungă traiectorie în viață. Bumerangul își încheie călătoria și se întorce la locurile copilăriei. Pe unde am călătorit, locurile nu m-au cunoscut, în locurile de unde am plecat am revenit, dar locurile acestea nu m-au recunoscut. Am călătorit ca un bumerang în propria-mi viață muzeu și am eșuat, stelele numărând.

invitați speciali

Ovidiu Stancu

„Stancu Ovidiu Grigore, de profesie medic de familie în Pitești, născut în Caracal jud. Olt, argeșean de la vârsta de 5 ani, trecut prin orașele principale ale județului: Cîmpulung Muscel, Curtea de Argeș și Pitești, Liceul N Bălcescu absolvit în anul 1977, UMF București – Facultatea de medicină și farmacie, absolvită în 1984, familist convins, soția profesoară, doi copii, Daniela și Bogdan. Pasiuni: șahul (instructor de șah), literatura, medicina. Îmi plac pescuitul, excursiile, psihologia. Nu suport înșelăciunea, minciuna și șmecherii. Colecționez cărți de joc cu imagini din diferite orașe sau țări. Mă ghidez în viață după conceptul: Fii diferit!”

Talismanul dorului sihastru

Ești tremurul ce pielea-mi încrețește,
Sunt mângâierea ce îți dă fiori,
Sunt adiere peste câmp cu flori,
Ești un parfum ce lent mă amețește.

Ești roșul macilor crescuți din glie,
Sunt alb ce se ascunde-n curcubeu,
Sunt visul ce te bântuie mereu,
Ești trilul ce-l înalță-o ciocârlie.

Ești strigătul de început de viață,
Sunt nota ce se zbate-n vioară,
Sunt picătura ce-nceț coboară,
Ești răsuflarea ce pe geam îngheață.

Sunt limitele unui cer albastru,
Ești floarea care tremură-n glastră,
Ești zbor frânt de pasăre măiastră,
Sunt talismanul unui dor sihastru.

Nostalgie de toamnă

De neagră nostalgie
Încerc azi să mă scutur,
La fel cum crisalida
O leapădă un flutur.

Sunt bântuit de-aseară
De amintiri flămânde,
Întruchipate-n vise,
Ce-apar de nu știu unde.

Târcoale-mi dau iluzii
Și în gâtjele dor noduri,

Simt tot ce simte râul,
Când se lovește-n poduri.

Lăsat-ai peste mine
Mii pescăruși în stoluri,
Nimic nu mai mă doare,
Dar mă-nec în doruri.

Partidă cu final simplu

Ne naștem pioni pe tabla de șah a vieții
Cu miliarde de pătrate, unele albe, altele negre,
Ne dorim să fim regi sau regine,
Dar nu devenim decât niște bieți nebuni,
Unii mai albi, alții mai negri...

Dumnezeu joacă șah cu Destinul
Și atacă pe flancul drept al luminii;
Lui nu-i prea place să piardă vre-o partidă,
De aceea a pus îngerii ca avangardă,
Iar Arhanghelii îi sunt generali.

Partida a pornit în zorii lumii,
Dar la începuturi se juca fără ceas
Și pentru că devenise plictisitor,
Dumnezeu a inventat Timpul...
Cu controlul mutărilor la două mii de ani.

Înainte ultimului control, Dumnezeu, fiind ocupat,
A intrat pentru o vreme în poziție rea,
Și a trebuit să-și sacrifice Fiul...
De fapt, nu a fost un sacrificiu real,
Ci o transformare în figură superioară.

De-o vreme, Destinul atacă puternic în centru,
Folosind Apocalipsa ca figură feerică
Și pentru că i-am înșelat credința,

Dumnezeu ne pregătește intrarea
Într-un final simplu:
Doar El și Destinul...

Patinând printre stele

Univers de gheață scânteind în soare,
Între EU și TU sunt trasate linii,
Ochii tăi aruncă săgeți orbitoare,
Trezind la viață germenii luminii.

Zboruri peste lume se-ncrustează-n piele,
Pânze de păianjen desenând în noi,
Material de rochii pentru zâne, iele,
Țesute cu ace de albine-n roi.

Patinăm sălbatec peste praf de stele,
Înghețat de suflul unui inorog,
Te apleci cuminte pe brațele mele,
Te ridic spre lună și încet, mă rog.

Scaldă-ne-iubire, Doamne, și ne iartă,
Suntem doar scânteie, într-un foc ceresc,
Vântul deznădejdiei peste tot ne poartă,
Suntem două stele care se iubesc.

Sentimente pierdute

Alerg după tine,
Ca după un metrou pierdut
În ultimul moment.
Deși știi că ușile nu se vor mai deschide,
Să mă primească înăuntru,
Tot mai sper să vină o minune,
Să găsesc măcar un loc pe unde să mă strecur,
Ca un student care întârzie la cursuri,
O minune, care să dea timpul înapoi,
Măcar cu o secundă,
Secunda în care te-am pierdut

Femeia în rochie roșie

Într-un univers paralel
Femeia în rochie roșie
Îmi bântuie visele,
Îmi bântuie nopțile,
Îmi bântuie zilele,
Îmi bântuie sufletul,
Cu mersul său de felină
Sălbătică,
Cu picioarele sale
Lungi, mai lungi, și mai lungi,
Cu brațele ca două gâturi de lebădă,
Și tot atât de albe,
Femeia în rochie roșie
Mă privește continuu,
Cu ochii săi de azur,
De parcă eu aș fi Scufița Roșie
Și ea Lupul...

Contopire

Nicio clipă n-aș fi crezut
Că poți întâlni iubirea așa... deodată,
Până când te-am văzut,
Plutind ușor ca o balerină
Din Lacul lebedelor,
Simplă și diafană,
Ca o naiadă, stăpână deplină
A izvorului iubirii mele.
Și stând așa nemișcați
Privindu-ne prin fereastra larg deschisă
Eu de o parte și tu de cealaltă
Parte a vieții mele,
Am devenit brusc aceeași ființă
Și imediat, afară, a început să ningă.

---

*Artist plastic, solist vocal (solo sau în grup), iar acum...
și poet. Pe scurt: aparținător unei mari culturi.*

Constantin Samoilă

Eroului-iubire necuprinsă o floare o lacrimă și-o stea

A căzut așa, cum i-a prezis destinul
Cu buze tremurânde către imensul cer
Sub norii ce plângeau în taina lor ascunsă
Neîntrebând credința ce îl făcuse fier
De s-ar preface-n stea, ar fi cea mai aprinsă?
A căzut așa, cum soarta i-a fost scrisă
Cu ochii-nlacrimați către imensul cer
Din cele patru zări adulmecând tăcerea,

Neîntrebând credința ce îl făcuse fier

De s-ar preface-n lacrimi, ar alunga durerea?
A căzut așa cum viața i-a fost dată
Ducându-și pân-la capăt destinul său etern
Și dragostea de țară, onoare nepătată
Neîntrebând credința ce îl facuse fier

De s-ar preface-n floare, ar fi cea mai frumoasă?
De s-ar preface-n floare, ar fi cea mai aleasă.
De s-ar preface-n lacrimi, ar alunga durerea.
De s-ar preface-n stea, ar fi cea mai aprinsă?
Iubirea noastră însă, rămâne necuprinsă.

Noi,

Noi, care încă mai suntem
Păstrând tricolorul în suflet
Și-n glas,
Alimentăm flacăra cântării
Și-a iubirii de neam și țară
Pentru menținerea ei
Să nu se stingă niciodată.
Pentru că,
Cel născut spre a cânta

Cu vocea, cu condeii sau lăuta
Și-n agonie mai cântă,
Poate și-n galaxii.
Toate se vor pierde sau risipi
Dar,
Noi ne vom salva.
Duhul speranței în cântare
Și simțire patriotică
Nu-și va istovi puterea în rodire

Sperăm,
Că în această horă a iubirii
Se vor opri actorii,
Nepoții și strănepoții noștri
Ce vor turna uleiul sfințit
În candela aprinsă
Din suflet și simțiri
Alimentând-o
În speranța că nu se va stinge
Niciodată.

Nicolae Doru Berbec

ACCIDENTUL

(un fragment dintr-o proză respinsă de cenzura Festivalului Național „Cantarea României”, în anul 1979)

O „întâmplare” – cum îi ziceau ei – îi pusese în cap întreaga familie. Era nevoie de el, reclamau toți. Putea și trebuia să intervină, căci cunoștea pe cineva mare la Inspectorat. Fuseseră tovarăși la Raion. (“Doar omul te știe și te servește. Nu se poate să te refuze. Să te duci numai la el și să-i spui, că te va înțelege sigur și ne ajută”.)

Cu o săptămână în urmă plecaseră la mare cu mașina lui Grigoriade, cumnatul fiicei sale. Pe undeva, după Urziceni, a lovit o bătrână care traversa strada. Femeia a murit în spital.

„Ghinionul” – zicea baiatul. (Cu o zi înainte aniversaseră până noaptea târziu doi ani de la căsătorie..., iar carnetul îl luase de-o lună.)

Dar această „întâmplare” a atras din sinele lui Haralambe o alta mai veche.

Prin cincizeci și ceva... Era secretar la Raion, cu Propaganda. Un început de primăvară și, umplând un camion cu agitatori, plecaseră spre Mlaștina. Haralambe în cabină, ceilalți sus.

Se semnalase acolo, în satele din preajmă, în mai multe note ale comitetului comunal de partid, prezența pericoloașă și activă a unor elemente dușmănoase, câțiva chiaburi,

alții mijlocași. Mașina cu agitatori părăsise drumul național. Steagul roșu flutura în vânt... Ulițele primului sat... Din camion voci tinere încercau să acopere zgomotul motorului.

„Ce va-să-zică tineretul!” gândise încântat Haralambe. Se striga lozinca „nr. 1” (cum spusese tov. prim într-o analiză: “fără ea nu plecați nicăieri dacă vreți să câștigăm batălia”): ”Doar cu clasa muncitoare, România stă-n picioare!” Apoi a ieșit un bărbat dintr-o curte...

Haralambe fusese gata să declare adevărul la Miliție, că Ștefan, șoferul, mergea cu viteză, iar omul se trăsese într-o parte, dar camionul l-a răsturnat în șanț.

Dar nu o făcuse.

„Lambe, măi băiatule, îl sfătuieste prietenește Cineva Mare de la Regiune, tu ești singurul martor. Omul (adică Ștefan) e de-al nostru, de cinci ani aici. Știi și tu – prezent la toate acțiunile. E de bază..., o duce greu... M-ai înțeles !”

Și acel Cineva desfăcuse larg palmele pe masă în fața lui Haralambe. În dreapta – Marx, Lenin, în stânga – telefonul.

„Asta e” – înțelesese mesajul secretarului cu propaganda. „Omul trebuie ajutat. Nu ne putem permite tocmai acum, în toiul luptei, să pierdem un om...”

Haralambe tăcuse. Și de atunci multă vreme îl bântuise amintirea accidentului și se simțise nemulțumit de sine, ca după un păcat. Pentru că era în fond un om cinstit. Dar și a greși e omenesc.

Dintre cei de-acasă, doar Irina, nevastă-sa, aflase de accident. De când se pensionase erau mai mult timp împreună și împreună întârziiau seara la masa din bucatărie.

Vorbeau mai mereu despre copii, mai puțin despre ei, inimă sau reumatism.

„Copiii să aibă... Copiii nu au... Au zis copiii...”
Acum tăceau.

BELEAGĂ sau BEȘLEAGĂ ?

(Din volumul în lucru: „Pitești, oameni, locuri, moravuri”)

Dar parcă asta contează.

Locuia peste drum și ne despărțeau câțiva metri de „stradă”. Fără trottoare, pavată cu pietre de râu, dar se numea „stradă”.

În curtea sa, trei case – gospodar înstărit, nu ca alții care locuiau cu chirie – doua odăi în dreapta: una – bucătărie și cealaltă – fostul atelier de cismărie, central – o casă argeșeană pe beci, cu pridvor larg și cu mușcate pe pâlmar, iar în stânga o altă cameră, nelocuită.

Se povestea că în această cameră sfârșise izolată, în timpul războiului, una dintre nevestele lui Beleagă.

O mușcase un câine și, când se intrase în sărbătoarea Crăciunului a întrerupt tratamentul anti-rabic, îndelungat și dureros. Acolo – un vin și o bucată de carne de porc infirmierului care-i făcea injecția în burtă și... a scăpat.

Au încuiat-o și, cât s-a mai putut, îi dădeau mâncare pe sub ușă. Cei care atunci erau copii povesteau că lătra, se izbea de pereți...

Un fapt divers, că nu auzai în fiecare zi despre cineva murind turbat.

*

Bătrânul, cum îl vedeam noi, copiii, era la a treia nevastă – Coana Didina.

În anii '50, aici, mai la marginea orașului, femeia casătorită, deși casnică, dar cu un oarecare statut social, era „Coană”: Coana Aurica, Coana Ioana sau Coana Marietta (cu ortografia interbelică).

Din câte îmi aduc aminte, Coana Didina făcea toată ziua bucătăreală. Era neamul mare: soț, ginere, noră și patru nepoți pe care-i creștea de parcă ar fi fost ai ei. Dar avea și de unde.

Toata ziua nu ieșea din șorțul decolorat de mult spălat și cu un buzunar mare în față. Era o femeie cu mult suflet. Când putea, fără să o vadă Beșleagă, strecura o bucată de carne în marsupiul șorțului și trecea strada la Coana Marietta.

Atunci mâncam snițele...

*

Și matușă-mea, Coana Marietta, tot o femeie cu suflet.

Și, știind că aveam încă de pe vremea aceea medic de familie (pe doctorul Breazu), la ea apela Coana Didina când i se părea ca ar avea o urgență.

Într-o vară, bătrânul a avut o criză de ulcer. Speriată, Coana Didina trece strada la Coana Marietta.

– „Moare dânsul!”

Telefon la doctorul Breazu care vine:

– „Marietto, du-te, fă, de-aici! Păi, mori tu înaintea ăstuia” .

Beșleagă era sus pe casă și vopsea tabla.

Matușă-mea s-a dus prima.

*

Din primăvară până toamna, după ora opt, bătrânul ieșea din atelier cu o cană de metal emailată, de-o jumătate de kil, plină cu vinul roșu al casei. În cealaltă mână avea un sfert de pâine neagră. Se așeza pe prag și lua micul dejun la soare.

Și cu vinul e o poveste.

Într-o toamnă, coboară dânsul în beci și după un timp începe a striga după ajutor la Coana Didina.

Femeia, punând răul înaintea, că prea striga..., fugi la Coana Marietta.

Cele două coboară speriate în beci, unde îl găsesc încercând să oprească cu palmele bunătatea de vin care tâșnea din butoi și se revărsa în jurul său. Umblase la cana să-l guste și nu mai reușea să o așeze la locul sau.

*

În zilele de sărbătoare, spre ora prânzului, Beleagă trecea pe la vechiul sau prieten dom' Mitică, creditorul, și împreună, îmbrăcați la costum negru mergeau și se cinsteau la nea Lambe, la „Oltul”, cârciuma cu tradiție de pe „Sfânta Vineri”.

Mult fum, două becuri chioare, două rânduri de mese acoperite cu pânză în carouri cândva, probabil, albastre, acum – gri, și împușcată din loc în loc, în mijlocul căreia trona o farfurie cu sare gri. Pentru mici, cui îi plăcea, sau pentru presărat în halba de bere.

Dar erau oameni liniștiți.

Ca să nu se creeze îmbulzeală, în fața barului era o balustradă, așa încât consumatorii își așteptau la rând toiul, ca la casele de bilete ale cefereului.

Cu astfel de bucurii mărunte și omenești își umpleau viața domni altei generații, uitați la periferia orașului.

Asta în timp ce oamenii muncii construiau socialismul...

Vavila Popovici (S.U.A.)

(poezii din volumul "Poemele Iubirii")

Vinovăție

Cerului te cer
Și el îmi trimite lacrimi.
Plouă-mă
Cu lacrimi reci și mari,
Răzbună-te! Strig.
Și cerul te iubește
Și mă plouă.
Vinovată sunt,
Că fără tine mai sunt.

Tu, poți fi învierea mea?

Gândul nemărginirii mă tulbură.
Ador punctele de sprijin.
Mi-e teamă de ne-speranță,
cred în lumină.
Tăcerea și răbdarea,
Uneori,

Îmi evocă moartea.
Ne-iubirea mă revoltă,
Iubesc pe cei ce pot iubi.
Tu, poți fi învierea mea?

Fascinație

În ochii tăi
mi-am scufundat privirea
ca în adâncul unei ape
și am simțit
că pot muri liniștit,
îneacă în apa
adâncă și-albastră
a ochilor tăi minunați.

Cuvintele tale

Cuvintele pe care tu
Mi le repetai în fiecare zi. . . .
Sacre cuvinte!
Leit motivul care suna
Ca o apăsare
Pe clapele unui pian
Cu timbru unic. . .
Sacru leit motiv!
Zâmbetul tău care-aduna
Precum coșul cu flori,
Vesele colori ale inimii. . .
Sacru zâmbet!
Cum de s-a pierdut totul?

Astăzi,
Doar tăcerea din jur îmi vorbește.

Dăruire

Mă rugai
Să-ți dau inima albă mult visată
Și basmul părului meu blond,
Razele speranței
Din ochii mari și verzi,
Puținul din singurătatea mea
Și glasul de înger păgân!
Și toată ție m-am dat,
Nimic pentru mine, din mine
Nu am păstrat!

Dincolo de noapte

Sunt o noptate ca nălucă,
Mișcată de un vânt neștiut,
Pe strada plină de pași și de umbre,
Pe drumul de noi doi,
Cândva, cunoscut.
Plecând mi-ai lăsat teama și dorul
Și geamătul pământului mut.
Plâng iubirea pierdută și sufăr,
Și ceru-l întreb dacă ai fost nufăr.
Curând voi scoate
Din piept supinele toate,
Și-mi voi arunca sufletul, undeva,
Dincolo de noapte.

Marilena Lică-Mașala

„Interprète, écrivain, traducteur, journaliste culturel”, cum se autodefiniște scriitoarea. În rândurile ce urmează, părerea competentă a acesteia despre precedentului număr al revistei noastre.

Revista „Carpatica”

Lansat joi, 12 martie 2015, la Centrul Cultural Pitești, în prezența doamnei Carmen Salub, directoarea instituției, și a numeroșilor scriitori, membri sau invitați ai redacției revistei, noul număr – 13! Purtător de noroc, în viziunea mea – păstrează cu sfințenie carpatină grafica numerelor de întruînceput... Cele elegante 36 de file, în format suplu, înalt, A4, tridite cu răbdare de talentat bijutier de un artist al așezării în pagină – al cărui nume nu știu să-l rostesc; a omis să semneze, din modestie – sunt dedicate, în mare parte, ca de altfel întregul concept editorial, inspirat de 8 Martie, Doamnelor, Domnițelor, Crăițelor...

Fondată și condusă de prozatorul Vasile Ghilencea, revista cuprinde nume de scriitori piteșteni, întemeietori ai filialei argeșene a Ligii Scriitorilor din România, cu sediul central la Cluj, iar caseta redacțională pe: Nicolae Cosmescu, redactor-șef;

Constantin Vărășcanu, secretar general de redacție și îndreptător de erori; Ion Dincă, secretar; Voichița Pălăcean-Vereș, editor invitat.

Pagina 3 este ea singură un omagiu Femeii, poemul „Sărbătoarea

femeilor” de Adrian Mitroi, ținând loc de – suntem avertizați în susul paginii – editorial.

După romanticul poem, citim acum proză. Condeii umoristici al bunei noastre prietene, pianista Ilzi Sora, ne amintește, fără să vrea, firește, în „Păcatul”, că și noi ne aflăm în săptămânile de înfrânare, nu doar eroina schiței sale... Iar cu pamflețelul-parodie „Greierile și Furnica”, Ilzi își face loc, se pare, elegant, printre viperinele satirice talente literare. De la pagina 5 la 7, sar de pe un rând pe altul, vesele, gureșe, ca o vrăbiuță, fragmente din „Vrăbiuța” bunei noastre prietene, deasemeni, Steluța Istrățescu.

Fondatorul revistei, Vasile Dorin Ghilencea, și-a rezervat în acest număr un ecumenic popas: „Despre ecumenism”, iar Romel Stăncioiu îl omagiază pe Cicero, invitându-ne, indirect, să luăm aminte la „acuratețea și stitlul inconfundabil, denumit generic *stil ciceronian*, caracterizat prin amploare, simetrie, strălucire și rigurozitate”...

Ionel Dincă nu se dezice de bucuria ludică a cuvintelor... „Sicriu în avanpremieră” vestește ingratitudinea unor copii față-n față cu refuzul de a îmbătrâni și mai ales – ferească Sfântul – de trecerea întru cea veșnică pomenire a mamei ce i-a alăptat cu laptele sânului ei de mamă...

Constantin Vărășcanu, inspirat, așterne o dedicație însăși trudei confrăților arhitecți de Carpatică literară, trecând munții – în poemul următor, firește – spre Ipoteștii domnului Eminescu. Eminescuuu... Aud, parcă, elegia regretaților Teodorovici...

Ah, de-acum, să ne ferim! Pagina 14 aparține epigramiștilor... Succedat de Constantin Păun, maestrul Nic Petrecu ne „arată” cu indexul drept, „Pe scurt”, „Catrene mini”...

Poetul Adrian Mitroi, se-ntoarce iară, „cu gândul” la femeia iubită, urându-i „Noapte bună, te iubesc”, pe fila următoare, și-odată cu dânsa și noi, sub oblăduirea „Scânteii dragostei”:

*Iubita mea ce vii de peste dealuri,
Cu ochii de smarald și părul
corb,
Până acum am trăit ca orb,*

*Plutind hai-hui pe ale vieții
valuri.*

Hoinară cum sunt, dacă martie n-ar fi atât de friguros și nici pașii n-ar trebui să mă poarte curând spre alte țărături, i-aș spune eu însămi „Noapte bună” îndrăgostitului poet, pentru a fi prefăcută-n *zână* măcar o clipă, după cum promite în antepenultimul catren... Ce păcat însă! S-a sfârșit poemul...

Dar și timpul meu de lectură! Voi reveni însă, promit...

(...) Reiau lectura. Cu noua rubrică numită „Atelier”, mărturisesc, redacția revistei m-a sedus iremediabil, cum ar fi spus bunul nostru Vlahuță. Darnică, ne aruncă o fărâmă din tainice cotloane de scribice chilii. „Lecția de istorie” a poetului-profesor Constantin Vărășcanu este *aruncată* dincolo, peste apele tulburatului Atlantic, taman pe țărutul din patria americanilor, în brațele unui român: Ion Vlăduțu. O mai veche cunoștință a noastră, întâlnește grație talentului regretatei pianiste Nazica Gărduș de a-i face pe oamenii să ia seamă unii la alții. Ne bucurăm să aflăm că distinsul profesor o duce bine, luând în devălmășie cântărită cu fine talere, masonica misiune de răspândire a liricii piteștene în brazda limbii dlui Edgar Allan Poe...

Mijloc de revistă. Pe întinderea cuprinsă între fila 18 și surata ei impară, tihna peniței distinsului Nicolae Cosmescu ne poartă către dramele raliului, dincolo de vraja purpuriei cortine ce ascunde invidiatele cupe ale starului Dan Suci. Se vede bine că adânci sunt, cu adevărat, apele liniștite ale naratorului...

Începând cu fila 19, ne putem lăsa călăuziți cu încredere, preț de două pagini, prin noianul de carte ce răsare lună de lună, an de an, în ograda scriitorilor, de exigenta pecete a exigentului cu sine și cu alții autor de analitică selectivă rubrică de cronică de lectură ce ne recomandă: Gabriel Petric, George Vulturescu, Adrian Alui Gheorghe. Pe eraticul liric Nicolae (Nini) Eremia – autorul inspiratelor note de lectură, se subînțelege – îl cunosc, vine vorba, din pruncie...

E consăteanul meu. Am dansat împreună la baluri, pe vremea când eram și noi mai măricei, „de horă”. Era unul dintre cei mai tandri dansatori de tango și blues, dintre toți flăcăii ce mă invitau la dans. și mă invitau cu prudență, pentru că mama le fusese mai la toți, profesoară. Nini avea tot timpul dansului ceva delicat și patern în îmbrățișarea cu care îmi cuprindea spatele. Ceva ocrotitor, de frate mai mare. Ocrotitor îl simt și-acum, după trecerea atâtor decenii... și-n gând și-n talentatul său condei.

De parcă s-ar fi vorbit cu precedentă, fila 21 îmi scoate-n cale o altă făptură știută din adolescență... Daniela Voiculescu! Cu rafinata ei invitație la prozaic-liric *tuatara* ospăț nipon, mă smulge din nostalgia amintirilor *Din Teiudava* (titlul unui ciclu dintre poemele mele bilingve, în română și franceză, în curs de tipărire în limba română) satului meu, pentru a mă arunca pradă prădată dorului uitat de kogălnicean marțipan și de celest albastru de levănțică... Daniela, tu ai devenit o romantică... Nu că ai fi fost altfel, pe vremea primăverilor petrecute, desculțe, în *parcul* frumoșilor noștri ani de liceu. „Zinca Goleșcu”, 1970-1974...

Ei, nu se poate! Vorbesc de nostalgii, de adolescență, și iată, liricul profesor Constantin Vărășcanu mi se alătură, curtenitor, la evocare... Tot ca un frate mai mare. Balanță, 1951. Impresionantul urcuș literar al profesorului Nicolae Doru Berbec își scutură din solarele coarne de cerb singuratic două inedite mini răvășitoare proze. În acest număr, retro *mini*... e în vogă...

O tânără leoaică studentă își poartă prin început de primăvară toamna amintirilor de dragoste. Felicitări dragă Liliانا Jugănanu. Vă îndemn la rezistență: e doar începutul...

A 25-a filă! Ar fi trebuit, firește, să-mi dau seama *dintruînceput* că nu voi avea scăpare nici aici de amicala prezență a savuroasei penițe a zăvălașei prietene Gabriela Zăvălaș... Pe cumiști încolonate rânduri, un „Carpatic” omagiu laudațio, cum se vrea și modestul meu mai puțin

inspirat decât umorului domniei-sale cuvânt, trudei împătritului unit împărțit efort între scribi, redacție, editor și finanțator...

Cel puțin acesta din urmă, domnia-sa finanțatorul, va ști să pună mai multel de-o parte, pentru data viitoare... Promițătoarea revistă va crește. Și dacă-și va ține promisiunea, vor crește direct proporțional și nevoile pecuniare. Nu luăm *hic et nunc* aici în calcul regula minimaria de aur a unei țări ce trebuie să reziste prin scrieri și artă: lucrurile trainice nu se fac cu benevolat voluntariat...

Această revistă e mai mult decât un simplu organ de presă (o vorbă veche)! Azi sunt nostalgică, iertare, Cititorule, nu lua în seamă... Dar, unde-or fi *blestematele* vremuri ceaușiste în care se petreceau și lucruri bune în țara noastră? De pildă, scriitorii aveau salariu și drepturi de autor; vezi Marin Codreanu, *Unde au dispărut minotaurii*, Muzeul Literaturii române, 2004), al pupilei unei asociații naționale de scriitori. Este un blazon al orașului nostru, al Cetății literare piteștene, și de ce nu?, argeșeano-muscelene.

Ceva mai jos, spre finalul revistei semnează profesorul Daniel Dejanu, înfiat de cetatea Curtii-de-Argeș în urmă cu alte multe decenii, iar Iuliu Fodor îmi descrețește revolta cu o mlădiță de magnolie, un scurt eseu ilustrat alb-negru, „De primăvară”.

Fila 26. O dovadă de trainică reușită a relației dascăl – ucenic: Constantin Vărășcanu, fostul dascăl, și Ania Cazan, fostul ucenic, într-un *altfel* de dialog... Ca să înțelegeți metafora, trebuie să cumpărați revista.

Ce plăcut dar de Mărțișor îmi aduc suratele file 27 și 28: pe însuși exilatul Ion Vlăduțu, cu limbă maternă cu tot! Din prezentarea tenacelui Constantin Vărășcanu, aflăm răspuns la întrebarea pusă ceva mai sus. Iată-l ce face: scrie, lansează volume dedicate „Limbii române” pe țărmul american, cum spuneam, al Atlanticului.

La filele 28 și 29, o altă livrescă regăsim din copilăria petrecută în *Teiudava*: Daniel Dejanu!

Cu câte mângâietoare daruri mi-a fericit lectura acestei reviste, scurta ședere în țară...

Daniel Dejanu a fost unul dintre profesorii mei, la școala din sat. Toate copilele din școală eram îndrăgostite de orele de „Educație fizică”, fără să ne dăm seama cât de tânăr ne era profesorul. Așteptam cu nerăbdare să învățăm un joc nou (oina, handbal, baschet) ori să ne luăm la întrecere cu cronometrul pe care-l purta la ore... Noi, fetele dintr-a șaptea, am alcătuit și o mică trupă de gimnaste... Eu mă antrenam pe pământul reavăn al primăverii, spre disperarea mamei, în grădinița cu flori... Îmi chemam la repetiții și cele mai bune prietene din trupă. Avându-l antrenor, iar noi, ambițioasele clasei, ne-am încumetat să mergem într-un sat vecin, cu panglici și tricouri mulate, la un concurs școlar de gimnastică artistică. Ne-am întors, firește, victorioase! Au răsărit cam șifonați ghiociei în grădinița mamei, în primăvara aceluia an, dar a meritat efortul...

Câte nu a făcut atunci, în școală și în sat, profesorul nostru de sport... Pasionat coregraf, ne-a strâns în grupuri de dansuri populare (din care nu puteam lipsi, firește, eram doar președinta unității de pionieri pe școală, aleasă nu pentru că era mama profesoară la aceeași școală, ci pentru că nu-mi puteam închipui să fiu altcumva decât premiantă fiecare sfârșit de an școlar). Ce jocuri! Ce coregrafie! Ce învățate vâlnece și înflorate fote... Nu știu alții, dar eu am părăsit școala și satul cu ritmul acelor însuflețite ore de gimnastică și joc, sculptate-n amintirea crudelor mele oase, pe veșnicie. Îl regăsesc, după atâtea decenii, iată, talentat coregraf al cuvintelor. Alcătuitor de pasionante *Note de lectură*.

Profesorul Romel Stăncioiu, prezentat elogios de Daniel Dejanu, îmi devine brusc de două ori mai drag... O cauză reiese de mai sus. A doua? Pentru că nu-l lasă pe Marcus Tullius Cicero uitării. Ce bine e să-i mai citim din când în când, pe antici. Am luat bunul obicei, când vin prin țară, de-a sta de vorbă, serile, cu Platon.

A 30-a pagină. Asistăm la un plăcut fair-play portretistic 8 Mărțișor. Voichița Pălăcean-Vereș îl prefătează pe Adrian Mitroi în aventura „Călătorului prin viață” și bine face.

Ce ne-ar fi viețile fără curtenitoarele declarații de dragoste primite din partea bărbaților, măcar de 8 Martie? Dacă se întâmplă ca Don Juan să fie poet, cu atât mai bine.

Iar respectuosul domn Vasile Dorin Ghilencea, luptător mai vechi al cauzelor pierdute din vechime de Femeie, oferă Alexandrei Pielmuș Nenciulescu, în loc de mărțișor, meșteșugite de laudă cuvinte...

Adriana Ciobotea – iată, încă o veche cunoștință! – debutează ca poet. Bun venit Adriana! În curând, vei avea întâia plachetă... Dacă te consolează, eu însămi am scris întâiul poem în chilia din „sihăstria” pariziană, în toamna lui 2009, în franceză... Iar acum am în curs de publicare câteva din cele peste 200 scrise de atunci, unele în română, altele în a doua limbă ce mi-a devenit maternă.

Nostalgic ca și mine astăzi, Stelian Dima mângâie în tril de ciocârlie banca pe care a sărutat întâia fată, în dumbrava noastră minunată, Trivalea.

Patriot până în cea mai tainică fibră din lăuntrica fibră a măduvei spinării, confratele nostru mai mare Vasile Dorin Ghilencea, în ani și condei, fondatorul revistei, să nu uităm, îl pofteste cu eleganță pe Profesorul Ioan Bojan de la Cluj, să ne scrie despre împrejurările ce-au *prilejuit* tragicul, durerosul, ingraturul, sângerosul, nerăzbunatul dictat de la Viena. Această *nerăzbunată* „răzbnare”: luați-o în sens eufemistic, vă rog frumos! Inclusiv retorica întrebare: câte memoriale avem pe granița trasată atunci, ridicate întru amintirea românilor și evreilor măcelăriți de hortista năvălire a împănatelor căciuli pustiitoare?

Știm bine, cum spuneam mai demult, într-un alt articol, că Regatul România Mare a stat „în gât”, iertat fie-mi cuvântul, multora, și dinăuntrul țării și din afara ei. Și-aceștia au fost harnici, au lucrat temeinic pentru a ne vedea iară sfășiată țara. În nici un sfert de veac, au reușit. Cum reușiră „ai noștri” acum, tot în nici 25 de ani, să pună la pământ întreaga industrie a țării. Și-o dată cu ea, și puterea de a fi un stat cu o economie statornică, prosperă, competitivă. Stat cu un cuvânt de spus.

Întreb însă gazda piteșteană a distinsului profesor clujean, ce și-a publicat articolul în augustul trecut, când trebuia adică (29.08.2014): ce-ți veni frate Ghilencea să ne sperii iar cu „ungurii”? Suntem abia la jumătatea lui martie, omule... Până la vară, mai e cale lungă.

Glumesc, firește. Încerc să-mi amintesc nume vinovate, fără să fi tras măcar un glonte, de smulgerea provinciilor din abia adunatul sân al țării. Boemul nostru rege și-l trăsese mai demult, cu alt prilej. Și l-a „tras” în schimb bietul premier ungar, contele Pál Teleki, singurul care merită de altfel, pomenit. Își încălcase cuvântul dat. Cuvânt de nobil!

Mai auziți, Boieri dumneavoastră, astăzi, așa ceva? În rândurile noii nobilimi din România?! Doamne ferește! Dar câți dintre dâșii poartă

printre nobilele gene de români, gene de nobili? Baroni?! Aș! Patrioți?! Ce vorbă!

Un gând pios în memoria regretatului descendent al prestigioasei familii de conți ardeleni. Cât despre ai noștri... Curată mahala, vorba lui nenea Iancu. Dar, să ne întoarcem la treburile noastre de cititori în stelele carpatinei reviste.

Uite că Nic Petrescu îmi vine-n ajutor, cu rânduri despre Elena Văcărescu. Câtă faimă românească a dus în străinătate cu frumusețea sculpturală a chipului ei de fildeş creol și inteligența sclipitoare de prințesă! Multe regale inimi trebuie să fi zdrobit cu liricul ei talent!

Iar Nușa Cantemir, cu venerația istoricului său nume, ghicindu-mi parcă necazul și supărarea pe ingrații

contemporani nouă, mereu aceeași și mereu noi nevrednici Mișelache⁽ⁿ⁾ autohtoni, ne dă exemple de eroi, femei! Ana Ipătescu, Ecaterina Teodoroiu, Elena Chriță.

Spre mâhnirea noastră, am ajuns la ultimele trei file... O frumoasă poveste în episoade, despre Retevoieștii de baștină ai confratelui Ghilencea și zidirii bisericii satului, precum și premiate fierbinți imagini din „sezonul rece” al revistei: iarna 2014-2015, pun capăt bucuriei de a fi străbătut această literară stare.

Coșul cu imortele îl voi decupa de pe fila-copertă și-l voi pune la păstrare, în albumul de pe raftul cu amintiri de luat la drum, în noua călătorie ce-mi bate-n ușă...

Vrednică Carpatică revistă, cinste cui te-a scris!

studenții de la Litere

O rubrică nouă, alocată tuturor studenților Facultății de Litere a Universității din Pitești, dar nu numai lor. O rubrică ce ne-o dorim permanentă, și cât mai amplă. Această “interfață” este animată de colaboratoarea noastră. Liliana Jugănar.

Liliana Jugănar

Iubirea din vis

Mă chemi prin gânduri mii
Și mă aștepți până în zori de zi.
Îmi ții sufletul în palmă
Și trupul mereu la vamă.

Adorm în sărutările-ți pierdute
Pe obraz, pe mâini, pe frunte...
Mă trezesc în vise dorite
Cu gândurile-mi dezgolite.

Decizii

Ieri m-am decis să cresc
Măine o să învăț să iubesc
Azi visez privind spre lună
Poimăine dorm o săptămână.
Vorbesc trei ore într-un minut,
Mai citesc un vers și din lumea asta mă mut...

Ne unim sufletele-n chipuri multe
Până bățile inimii devin mute.
Ne sărutăm regăsiți în vis
Suntem împreună, cum ne-am promis...

Distanța s-a spulberat într-o palmă
Acum, trupul mi-e trecut de vamă;
Mă păstrezi în buzunarul tău puțin rupt,
Lângă chei și un sărut, demult, pierdut.

Aprind în apă puțin foc
Jignesc viața făcând-o joc
Tind spre puțin noroc,
Căci sunt sătulă să n-am deloc.

Mi-am luat imaginația în răs
Am descris-o drept un “plâns”
Al timpului numit “mereu”,
Al copilului ce sunt doar eu.

Dedal

Rătăcesc prin labirinturile din mine
căutând zadarnic o cale de ieșire,
bântui traseele întortocheate,
drumurile false și întunecate...

O alee spre aer – e numai un vis,
continui hoinăreala, în spațiul închis.
E-o liniște nebună, ca de spital,
Mi-aud doar răsuflarea cum urlă-n an

Totul e-un vis elucubrănt
Fără nicio șansă, cad în neant
Spre supremitate nu mai întind mâna,
o să dorm aici pentru totdeauna.

Ofilire

Îmi tremură-o petală
din sufletu' -nghețat,
Căci vine iar o pală
de vânt de neîndurat.

Mai cade încă una,
Mă ofilesc ușor,
În mine vine iarna
Și-un ger necruțător.

Cu simțul veștejit
și ochii hipnotizați,
am degerat subit,
Nimic (nu) mai am azi.

Seva încet s-a scurs
prin găuri de canal
Suflarea mi-a apus
În chenarul hibernal.

Salturi mintale

Notele scânteiază violent
pe fundalul intim
și aștept un gest ultim
din absentul prezent.

Pași nesiguri lin mă poartă
spre sfârșitul-început
și deschid albastra poartă
a noului debut.

Parfum sărat de evadare
pe acorduri de nebunie
însipir cu lăcomie
dorind o reluare.

Contemplan o liberă claustrare
și valul din mare
îmi susține mixurile
ingredientelor cerebrale.

Să colorez vise absurde,
să gust petalele pufoase,
vibrația zilei care vine,
orizontul rece.

Să zbor sublim,
să levitez în spațiul infim
al cărui creator sunt:
mintea, conștiința, propriul gând.

Orizont

Când privesc departe-n zare
se șterge din nepăsare,
nepăsarea de teluric,
căci contemplan ceva unic.

Libertatea creștelor de-azur
mă face profund să-ndur

claustrarea terestră,
viața-mi pe pământ funestă.

Mii de păsări norocoase
dau ocol sus, peste case,
peste văi și peste munți,
unde zeii îi ascuți.

Ochii-mi rețin stoluri-stoluri,
sufletul doar goluri-goluri
pentru că nu pot zâmbi
când ca ele nu pot fi.

Cu tine...

Cu tine-n gând eu sunt mereu
Și-mi ești tot mai aproape
Chiar de mi-e bine sau mi-e greu
Tu nu mă lași deoparte.

Cu tine mult timp am pierdut
Dar nu îmi pare rău
Mi-aduc aminte la început
Scriam de dragul tău.

Cu tine-am fost încă de mic
Așa...mai în secret.

Ștefan-Alexandru Megheș

Acuma, multe pot să zic,
Chiar dacă nu-s poet...

Cu tine voi lupta din greu,
Și de ar fi să mor...
Căci vreau cu mine să rămâi
Pe culmea culmilor.

Cu tine-aș vrea să tot petrec
La orice bucurie,
Prin tine ochii să îmi trec
Iubită poezie!

Marina-Georgiana Pantazi

Ploaia

Plouă

Timpul parcă s-a oprit
Nu mai există început, și nici sfârșit
Natura se descompune sub șiroaie
Cad lacrimi de înger, făptură bălaie
și-i cerul greu sub povara norilor negri
și vântul suflă rece printre copacii dezgoliți...
Biciuind cu stropii reci în geamuri
Doar ceasornicul din odaie
Mai bate în cadența stropilor de ploaie.
E târziu, și mi-s pleoapele grele
Se învălmășesc în minte gândurile
E târziu, și parcă muza nu-i acasă
Aș vrea să mai scriu, dar inspirația mă lasă.

Pastel de iarnă

Câmpul acoperit de vălul unei mirese rătăcite
Își întinde sub greutatea zăpezii oasele ostenite.
Cerul și pământul s-au unit într-o îmbrățișare eternă
Nimic nu întrerupe liniștea solemnă,
Decât un corb ce străbate cerul amenințător
Și croncăne cu zgomot sfâșietor.

Depart, în zare, un stejar se înalță fantasmatic
Pe fundalul orizontului ca un axis mundi, mitic,
Ce parcă sprijină lumea întreagă în bolta sa seculară
Crengile-i par brațele lui Atlas, cel de odinioară.

Frigul paralizează întreaga suflare terestră
Natura pare desprinsă din era glaciară,
Vântul intonează un marș funerar,
Străbătând câmpul pustiit ca-ntr-un coșmar.

Apus de soare

Soarele se stinge dispărând în zare
Lăsând în urmă o explozie de culoare
Așa cum rămâne fum...
Când suflă în lumânare.
Doar lumina din sufletul omului
Nu se stinge decât atunci
Când abisul aflat în spatele adevărului,
Efemeritatea se relevă crunt...
Și atunci la fel ca flacăra lumânării
La fel ca soarele la apus
Omul dispare
Ca un cuvânt nespus...

Maria-Elena Pinte

N-am diacritice

Atâtea fire subțiri de ață, de viață...
M-am cam dezorientat și așa m-am agățat de o altă ață, de viață...
Straniu rău de tot, m-am legat la ochi, dar fără pic de noroc.
Speranța mea ce se ciocnea de sticla borcanului a zburat prin găurile capacului,
Și cu degetele mele de nisip, degeaba m-am legat la ochi că tot prostie am găsit.
Nenorocul, noroc și-a făcut bagajele după ce s-a terminat jocul.
Mâine am să mă leg la mâini, poimâine la picioare, apoi la ochi și la cap.
Am să-mi izolez trupul pas cu pas, am să stau așa până când prostia se va face praf
Și-o să-mi cadă pe buze, iar la ultimul cuvânt prostesc de grotesc
Am să mă declar vindecată de normalitate.

Cred că v-am spus deja toată povestea. Dar aş fi prea egoist să nu împărtăşesc cu voi, dragii mei, povestea unei curţi care din întâmplare, sau nu... este a mea. Dar nu, nu vă gândiţi că e vorba de o curte ca toate curţile. Nu... Doar v-am spus că e... împărătească! Şi ce e mai împărătesc, mai grandios, mai splendid, mai elegant şi mai de preţ decât propria ta persoană? Decât integritatea ei? Decât sănătatea ta, atât fizică cât şi psihică? Decât conştiinţa ta, liberă, neîncărcată de greutate şi inutilităţi? Aşa e... nimic!

Tot ce contează eşti tu ! Nu cred că se merită să strici minunăţie de Curte pe toate nimicurile şi pe toţi... nebunii. Nebunii ce, în toată nebunia lor, nu realizează că distrug un *Palat*, o *Grădină*, o... *Curte împărătească*.

Dar cine sunt aceşti nebuni? Oameni cu probleme psihice? Bufoni ai *Regelui* şi ai... *Reginei*? Care regină?...

Nu, oameni buni, nebunii sunt acele persoane cărora le îngăduiţi accesul la *Curtea* dumneavoastră. Îi numiţi *prieteni*. Le permiteţi să se aproprie de voi, au cale liberă şi se plimbă nestingheriţi prin toate ungherele, toate

Nebunii de la curte

*A fost odată, mare şi bogată,
De mulţi muritori visată,
O prea frumoasă curte împărătească!
De prin meleaguri îndepărtate, nebuni de tot soiul au început să sosească...
Anii au trecut, şi, în scurt timp, a început să ofilească,
Pângărită de atingerea lor... nebunească...*

cotloanele, holurile, sălile şi camerele *Curţii* voastre. Le daţi chiar şi un loc special în Ea...

Prieten... ce cuvânt ciudat în vremurile de azi. Apare neanunţat, neaşteptat, de nicăieri şi nu-ţi poţi da seama de îţi va fi *nebun* ori *Curtean*. Rişti atât de multe, primindu-l. Atât de multe... Viaţa pe care o aveai s-ar putea să nu mai fie la fel... Am vrut să spun *Curtea*...

De aceea, dragii mei, atât vă mai spun şi apoi, cu voia dumneavoastră, mă retrag: nu primiţi pe nimeni la voi la Curte! Nu riscaţi câtuşi de puţin! S-ar putea să regretaţi!...

Staţi de strajă la poartă, ridicaţi podul de la mal, vegheaţi de pe ziduri, întăriţi meterezele! Nu vă lăsaţi amăgiţi de miasmele așa-zisei prietenii. Nu lăsaţi să pătrundă putregaiul în ziduri. În cel din urmă ceas, veţi fi amăgiţi. Vă veţi vedea propria *Curte* năruindu-se în faţa ochilor şi pe voi, exilaţi, pribegi în *pustietate*... amăgiţi... întristaţi... şi deznădăjduiţi. *Singuri*...

Eu nu am fost atent. Acum plătesc... Îmi văd *Curtea* în ruine. Ofilită. Vremea de mult i-a apus. Şi mie, la fel. Coroana stă căzută la picioarele mele. Nu mai am puterea s-o ridic. Acolo va rămâne veacuri de-a rândul.

Am ofilit. Vremea mi-a apus...

reper

SĂ NE-AMINTIM MAI DES DE EI!

Maria Cunţan, poetă de limba română, s-a născut în anul 1862.

A colaborat la "Semănătorul", "Convorbiri literare", "Luceafărul", "Flacăra", "Sburătorul" etc.

Scrieri: "Poezii", Orăştie 1901, "Poezii", Bucureşti 1905, "Din caierul vremii" Editura "Minerva", Bucureşti 1916, 2 volume.

Vom exemplifica printr-o poezie publicată în volumul I "Din caierul vremii", pag. 205:

Ne-ai încălzit ca razele de soare
Care deschid întâiul trandafir,
Poet erou al dragostei în floare,
Al chinurilor ei supus martir.

Apostol într-a neamului durere
Tălmăcitor al vremilor ce vin,

Ce-ai dat avânt, lumină şi putere
Nu farmecele cântecului lin.

Luceafărul din zări îţi era frate,
Cu el ai dat pământului ocol,
Din flori de tei în plete scuturate
Tu ai făcut al visului simbol.

Nic Petrescu

LUI MIHAIL EMINESCU

Din doină freământ crunt de vitejie
Şi din satiră fulgere ce frâng,
Azi viaţa noastră şi se-nchină ţie
Întregă, pe când inimile plâng.

Cântăm încet şi faţa ne e udă
Ne pică lacrămile tot mai des,
Căci ai avut o soartă-atât de crudă...
Şi plângeam fiindcă nu te-am înţeles.

Retevoieștiul milenar (6)

(continuare din numărul precedent)

Prin această mutare a țărășilor biserica s-a mai mărit cu încă 2-2,5 m în lungime și în lățime de jur împrejur.

S-au săpat șanțurile pentru temelia bisericii după planul realizat prin schimbare țărășilor și în adânc, până unde s-a dat de un grind de bolovăniș (piatră). Când toate șanțurile au fost gata, s-au bătut pe fundul lor, cu berbecul, pari de stajar. S-a făcut aceasta pentru a preîntâmpina scufundarea zidurilor bisericii sau crăparea pereților, din cauza greutateii zidurilor, avându-se în vedere că locul un de s-a zidit biserica, este ceva mai jos decât în celelalte părți ale satului.

După ce s-au făcut toate aceste pregătiri, s-a început zidirea ei, care după însemnarea făcută de Vasile, dascăl ot Retevoiești, pe mineiul lunii aprilie, care zice: „**În ziua de 16 aprilie 1785, s-a pus piatra fundamentală și a început zidirea bisericii**”.

Bunicilor noștri li s-a povestit de bunicii lor și ei ne-au povestit nouă că la zidirea bisericii au fost folosiți ca salahori oameni din tot cuprinsul județului, căroro li se da drept plată pentru munca făcută numai câte o oca de mălai pe zi. Anul 1794 a fost un an secetos și nu s-a făcut porumb și secară nici în partea de câmp a țării (Vlașca și Teleormanul), nu numai în aceste părți ale județului.

Cele arătate mai sus s-au dovedit ca adevărate și prin cele scrise de Iosif – logofătul popii Marcu – în însemnarea pe care a făcut-o, pe ultima pagină a mineiului pe luna mai, în care spune următoarele: „**În cursul anului 1795, a fost foamete mare, cum ferească Dumnezeu să mai fie, așa cum a fost în Vlașca, în zilele prea luminatului domn – Io Alexandru Moruzzi Voevod**”.

Se spune că zidarii care au lucrat biserica, au avut lucrarea luată în antrepriză, urmând să primească drept plată suma cu care s-au învoit cu boierul să facă biserica după planul dat de boier și după măsurătoarea făcută.

Cu toate că la începerea lucrărilor (săpatul șanțurilor) zidarii au observat acea schimbare a țărășilor, nu au îndrăznit să spună nimănui nimic, și s-au apucat să sape șanțurile după cum se găseau țărășii bătuți în acest moment.

Au ținut însă seama de zilele lucrate și când au ajuns cu zidul deasupra ferestrelor, înainte de a începe bolțile, cu răbojul în mână au dovedit boierului că s-a schimbat planul făcut de ei și că ei au făcut până în acel moment toate zilele de muncă cât trebuia să facă la toată construcția bisericii programată înainte de a se schimba țărășii, spunând că de acum înainte ei nu mai pot lucra până la sfârșitul construcției, până nu li se plătește și pentru restul ce trebuie făcut.

La întrebarea aspră a boierului: – „**De acum înainte cine trebuie să vă plătească zilele muncite de voi?**” meșterii au răspuns: – „**Prea luminate boier, să plătească cine a mutat țărășii pentru a mări biserica!**” La aceste vorbe, boierul a zâmbit cu blândețe și înțelegerea a fost

făcută. Fapt adevărat este că fondurile n-au ajuns (banii găsiți) să se termine definitiv biserica, care a fost târnosită cu pictură neterminată. Numai altarul, tâmpla și colțul ctitorilor au fost pictate, târnosindu-se și așa lipsită de multe odoare cu care se cădea să fie înzestrată o astfel de biserică mare.

După o altă însemnare făcută tot de dascălul „**Vasile**” reiese că biserica s-a târnosit într-una din duminicile de la începutul **lunii martie 1796**, deci după 11 luni de când s-a pus piatra fundamentală.

CTITORII BISERICII

Pe lângă figurile sfinților care se găsesc pictate în pronaos, pe perețele de la apus, de o parte și de alta a ușii de ieșire din pronaos în tindă se găsesc pictați tot în temperă uscată ctitorii bisericii, care prin osteneala lor, au făcut să se ridice acest impunător locaș.

În partea de miază-zi a ușii, se vede pictat chipul velstolnicului **Scarlat Drugănescu**, având lângă el pe cei 5 (cinci) băieți, începând cu cel mai mare, în dreapta – **Gheorghe** – proprietarul de mai târziu al satului Retevoiești, care trecut și el de ctitor, ca unul care a supravegheat mersul lucrărilor tot timpul cât s-a lucrat biserica. Apoi vin pe rând în ordinea vârstei, – **Constantin, Grigore, Dumitru și Ion**. În partea de miază-noapte a ușii se vede pictat chipul soției sale, **jupâneasa Sultana**, având pe lângă ea tot în ordinea vârstei, pe cele 4 (patru) fete, începând cu cea mai mare, **Marica**, apoi în ordinea vârstei: **Joița, Iuliana** și terminând cu cea mai mică, **Sultana**. Atât boierul Scarlat, cât și soția sa, țin cu mâna dreaptă chipul bisericii care se găsește pictat între ei, deasupra ușii.

În dreapta și în stânga grupului familiei ctitorilor, în chenare separate, se mai găsesc pictate, chipul unui bărbat și al unei femei, fără alte lămuriri decât numai scris deasupra capetelor cuvintele: „**pan Ștefan și jupân Marica**” iar în partea stângă se vede pictat tot un bărbat și o femeie, care ca și la acei din drapta au scris deasupra capului cuvintele „**pan Mihail, jupânița Zoita**”. După felul cum sunt pictate figurile jupânelor seamănă cu cele ale ctitorilor. Se băniește că acei doi bărbați sunt soții acelor două fiice mai mari ale ctitorilor, Marica și Joița, avându-se în vedere că nu mai sunt trecute alte persoane, cu aceste nume în inscripția de deasupra ușii de la intrarea din tindă în pronaos.

Chipul stolnicului Scarlat Drugănescu e plăcut la înfățișare, înalt de statură, în jurul vârstei de 60 de ani, cu barba rasă, îmbrăcat în antieriu și în giubea cu piei albe și cu guler de samur, haine orientale potrivit timpului în care a trăit. Și băieții au tot același fel de haine ca tatăl lor.

Chipul jupânesei Sultana este tot un chip plăcut la înfățișare, în jurul vârstei de 50-55 ani, având îmbrăcămintea la fel cu a celorlalte soții de boieri din acele timpuri. Capul îi este acoperit cu o maramă subțire. Cele patru fiice și cele două jupânele din dreapta și din stânga

grupului familiei Drugănescu au tot același fel de îmbrăcăminte ca jupâneasa Sultana.

În partea dreaptă a acestor figuri ale ctitorilor, după figura jupânului Ștefan, pe un fond albastru frumos, în chenar separat, se vede figura unei doamne îmbrăcată în costum apusean după modelul timpului în care a trăit, cu o fustă cu mai multe volane mari, cu cap descoperit. Este chipul proprietăresei satului din anii 1840-1863, **doamna Zoe (Zinca) polcovnic Grecov, năcută Gheorghe Drugănescu**. A fost trecută și ea ca ctitor al bisericii, pentru că în anul 1859, a rezidit tâmpla bisericii care se croise din cauza cutremurului de pământ din anul 1849, și a pictat biserica care rămăsese nepictată de la zidire.

După inscripția nouă pusă în anul 1795, se vede că actuala biserică a fost făcută **prin osteneala boierului Scarlat Drugănescu și nu cheltuiala lui**. Din această exprimare reiese că, în parte, pot fi adevărate cele spuse în legendă, potrivit căreia banii cheltuiți pentru zidirea bisericii nu au fost ai boierului Scarlat Drugănescu, ci banii care s-au găsit de Bărbucă.

Pentru a nu se irosi nimic, la construcția actualei biserici a fost utilizat materialul care s-a găsit bun în vechea biserică (cărămidă, stâlpi de piatră ce se găsesc la ușa de la intrarea de afară în tindă, tocurile de piatră de la ferestre etc.)

Stolnicul Scarlat Drugănescu îi socotește tot pe ctitorii bisericii vechi de ctitori și la biserica nouă, mutând și zidind la vedere, pentru a fi menținută mai departe în timp inscripția bisericii vechi din anul 1516.

Tot în acest scop se arată și în pisania pusă în anul

1795, care este așa de frumos compusă: – „**Ziditu-s-a acest sfânt locaș Dumnezeesc... prin osteneala dumnealui Scarlat Drugănescu velstolnic.**”

Citind mai departe inscripția: „**puindu-se hramul Sfânta Treime și Adormirea Precistei, ce a fost la biserica cea veche ce o au stricat, fiind veche din domnia dulcelui și bun creștin „Io Neagoe-Sârb-Voevod”, cu leat de la Adam 7024, iar de la Hristos 1516, zidită de răposății în neamul dumnealor Vlacu Stolnic și Vlaicul Velic logofăt, zidindu-se nouă întru pomenirea dumnealor**”.

Pentru zidirea din nou, după cum sincer mărturisește în pisania nouă, s-a făcut numai **prin osteneală** de către Scarlat Drugănescu, **pomenirea** de care se vorbește la sfârșitul pisaniei, **se raportează tot la ctitorii bisericii vechi, Vlacu stolnic și Vlaicul mare logofăt**. Prin aceste mențiuni se dovedește ca adevărată, cel puțin în parte, povestea cu găsirea banilor.

Oricare ar fi adevărul, din această legendă care datează numai de 180 ani, fapt sigur este că această biserică este zidită cu cheltuiala tot a lui Vlacu stolnic și a lui Vlaicu mare logofăt, împreună și cu ceilalți ctitori care sunt arătați în pisania de la 1516 și apoi rezidită prin osteneala stolnicului Scarlat Drugănescu, a soției sale Sultana și a fiului lor Gheorghe care a supravegheat lucrul făcut la biserică, de la început și până la sfârșit (1795-1796).

NR: textul redat a fost selectat de Vasile Dorin Ghilencea, fiu vrednic al comunei, din cartea învățătorului Vasile A. Popescu, “Biserica din Retevoiești – jud. Argeș”, cu încuviințarea dnei Adela Păunescu, fiica autorului.

Eveniment editorial

Pe data de 2 martie 2015 a avut loc la Centrul Cultural Pitești un eveniment editorial “cu totul special și de suflet”, așa cum s-a exprimat doamna director al acestei prestigioase instituții, Carmen Elena Salub. Medicul veterinar, poet Adrian Mitroi și-a lansat primul volum de poezii intitulat sugestiv “Călător pe drumul vieții”. Acesta a fost chiar un debut editorial pentru poetul iubitor de frumos și literatură.

Poetul Adrian Mitroi este membru al Ligii scriitorilor români și de expresie română de pretutindeni-Filiala Argeș, condusă de scriitorul Vasile Dorin Ghilencea, și a debutat în a publica poezii în revista “Carpatica”, revistă trimestrială a Ligii Scriitorilor din Argeș.

Au fost prezenți, pe lângă doamna director, și domnul Nicolae Cosmescu, redactorul șef al revistei “Carpatica”, domnul Marius Chiva, redactorul șef al revistei “Restituiri”, domnul Aurelian Roman, doctorul în istorie Marian Toma, poeta Daniela Voiculescu, studenta la litere Liliana Jugănar, soția poetului, mama poetului, prieteni, un numeros public.

Prima apreciere despre acest volum a fost făcută de domnul Cosmescu. Acesta a exprimat un *laudatio* și despre poetul Adrian Mitroi, amintind diplomele primite anterior de poet.

În continuare a vorbit soția autorului, care și-a exprimat părerea despre demersurile culturale ale soțului, încurajându-l pentru volumele viitoare.

Au mai luat cuvântul domnul Aurelian Roman, domnul Marius Chiva și domnul doctor în istorie Marian Toma. Aceștia au făcut aprecieri pozitive în ceea ce privește poezia cu ritm și rimă de tip clasic la care apelează autorul pentru a ataca temele majore ale vieții: ireversibilitatea trecerii timpului, omul muritor, dragostea, norocul, soarta, lupta pentru supraviețuire etc. Domnul Marian Toma a relatat: “Lansarea unui volum este similară unui salt în gol de la mare altitudine” și “Din momentul în care l-ați lansat, acest volum nu vă mai aparține!”.

Autorul a prezentat-o publicului pe domnișoara Alice Cristiana Tisanu, absolventă a Liceului de Artă “Dinu Lipatti”, creatoarea graficii acestui volum și cu care, ne mărturisește autorul, va colabora în continuare pentru următoarele volume.

Pe parcursul evenimentului, poeta Daniela Voiculescu și studenta Liliana Jugănar au citit din volumul proaspăt lansat.

Evenimentul s-a încheiat cu oferirea de cărți cu autograf de către poetul Adrian Mitroi.

Liliana Jugănar